

64

**DECEMBER
2008**

Založené 1984
Zväzok VI.

Founded 1984
Volume VI.

Annual subscription (4 numbers): 16 €
Additional 4 € for mail

OBSAH

CONTENTS

Svetový kongres 2008	270
Nové vedenie SOKŠ	270
Vítame nového člena redakčného kolektívu	270
Peter Gvozdják:	
8. WCCT: We are (not) the Champions	271
Emil Klemanič: Jūrmala 2008 – skladateľské súťaže..	279
Definitívne výsledky	281
Spišská borovička	282
Výsledky skladateľských súťaží	283
Juraj Brabec 70 JT #2.....	283
Juraj Brabec 70 JT #2 exo.....	289
Originály.....	293
Ivan Skoba: Madrásí jen tak mimochodem – II	301
Definície použitých exoprvkov.....	302
PAT A MAT tourneys	304

PAT a MAT

ČASOPIS KOMPOZIČNÉHO ŠACHU
CHESS COMPOSITION MAGAZINE
ЖУРНАЛ ШАХМАТНОЙ КОМПОЗИЦИИ

SVETOVÝ KONGRES 2008

51. svetový kongres kompozičného šachu prebehol od 30. augusta do 6. septembra 2008 v lotyšskej Jūrmale.

Naša výprava bola 13-členná (Elena a Juraj Brabcovci, Lucia a Peter Gvozdjakovci, Marta a Marek Kolčákovci, Juraj Lörinc a Hana Paukeje, Emil Klemanič, Oliver Ralík, Ladislav Salai, Ľubomír Širáň, Peter Závacký), celkovo sa kongresu zúčastnilo vyše 200 kompozičných šachistov a ich rodinných príslušníkov.

Zo zasadania Stálej komisie pre kompozičný šach, ktorá mala tentokrát až päť schôdzí, vyberáme to najdôležitejšie.

Medzi udelenými titulmi nefigurovali slovenské mená, zato náš redaktor Michal Dragoun sa stal medzinárodným majstrom v skladbe a medzinárodným rozhodcom (na pomocné maty a exo).

Výsledky dvoch vrcholných skladateľských súťaží (8. svetová súťaž v kompozičnom šachu a Majstrovstvá sveta jednotlivcov 2004-2006) boli potvrdené.

Album FIDE 2001-2003 by sa mal objaviť na budúci rok.

Štúdiou roka 2007 sa stala Matoušova I. cena z jubilejného turnaja Polášek-Vlasák-50 (pozri diagram 277 v PaM 58).

Medzinárodná riešiteľská súťaž ISC sa uskutoční 25.1.2009.

Budúcoročné riešiteľské Majstrovstvá Európy budú v srbskom Belehrade v máji 2009 a kongres v brazílskom Riu de Janeiro v auguste 2009.

Predbežne bolo schválené aj miesto kongresu pre rok 2010 – Rouen vo Francúzsku.

Peter Gvozdjak, delegát PCCC

NOVÉ VEDENIE SLOVENSKEJ ORGANIZÁCIE KOMPOZIČNÉHO ŠACHU

Na Festivale kompozičného šachu, ktorý sa konal v dňoch 15. až 17. augusta 2008 v Marianke neďaleko Bratislavy a o ktorom podrobnejšie informácie prinesieme v budúcom čísle, sa uskutočnilo tiež Valné zhromaždenie Slovenskej organizácie kompozičného šachu. Jedným z bodov Valného zhromaždenia boli aj voľby do výkonných a kontrolných orgánov SOKŠ na ďalšie štvorročné obdobie (2009 až 2012).

Na tajných voľbách sa zúčastnilo 31 účastníkov Valného zhromaždenia, pričom do Výkonnej rady boli zvolení títo členovia SOKŠ: predseda Emil Klemanič (30 hlasov), členovia Juraj Brabec (28), Bedrich Formánek (30), Ján Golha (29), Peter Gvozdjak (29), Ladislav Salai jr. (29), Ľubomír Širáň (28), náhradníci Marek Kolčák (29), Oto Mihalčo (27) a do revíznej komisie Zoltán Labai (27), Oliver Ralík (30), Štefan Sovík (27), náhradník Marian Červenka (30).

VÍTAME NOVÉHO ČLENA REDAKČNÉHO KOLEKTÍVU

Týmto číslom končí svoju spoluprácu s časopisom PAT A MAT na vlastnú žiadosť doterajší redaktor oddelenia trojtáziek Karol Mlynka. Za jeho prácu mu redakcia vyslovuje poďakovanie a želá mu v jeho ďalšej činnosti veľa úspechov. Od budúceho čísla bude viesť oddelenie trojtáziek Stanislav Vokál, ktorý s našim časopisom už v minulosti spolupracoval a preto má všetky predpoklady na úspešné zvládnutie tejto úlohy. V redakčnom kolektíve ho vítame a želáme si, aby jeho spolupráca vydržala dlhé roky.

Peter Gvozdják: 8. WCCT: WE ARE (NOT) THE CHAMPIONS

And bad mistakes

I've made a few

I've had my share of sand kicked in my face

But I've come through

(Queen: We Are The Champions)

Dobrá správa

V 8. svetovej súťaži v kompozičnom šachu (World Chess Composition Tournament, WCCT) dosiahlo Slovensko svoj najlepší výsledok v histórii – celkovo druhé miesto v súťaži družstiev a prvé v kategórii jednotlivcov.

Zlá správa

O zlato sme neprišli na šachovniciach, ale na zasadaní Stálej komisie FIDE pre kompozičný šach (Permanent Commission for Chess Composition, PCCC) v lotyšskej Jūrmale.

ČASŤ PRVÁ, NAJNEPOCHOPITEL'NEJŠIA: ROZHODNUTIE V JŪRMALE

Podme ale pekne po poriadku – pozrime si najprv, ako prebehla záverečná fáza súťaže. Keď 12.8.2008 prišiel emailom dlho očakávaný predbežný výsledok, vyzeralo to, akoby sme prešli životnú šancu na víťazstvo.

		A	B	C	D	E	F	G	Body
1.	Rusko	12+2	24+18	24+21	23+16	20+11	23+22	23+13	252
2.	Slovensko	23+21	22+17	18+17	20+5,5	21+17	21+11	24+12	249,5
3.	Srbsko	24+15	20+19	19+13,5	3	15+14	19+17	10,5+4	193
4.	Nemecko	20+14	11+6	23+20	24+21	2	17+13	8+5	184
5.	Izrael	9+8	23+16	16+15		18+13	20	22+20	180
6.	Ukrajina	13+11	8+1	22+10	10+5,5	24+23	12+9	10,5+7	166
7.	Bielorusko	19+16		13,5+6	11	9	24+17	19+9	143,5
8.	Francúzsko	22+10	7			10	10+8	21+14	102
9.	Švajčiarsko		12+10	4		19+2	4,5	17+15	83,5
10.	Poľsko		15+2	7,5+1,5	19+12		7	2	66
11.	USA		21+14	3	17,5+9			1	65,5
12.	Macedónsko	7+4	3	7,5+5		16	14+2		58,5
13.	Rakúsko	0,5	13+9	11,5	17,5				51,5
14.	Maďarsko				15			18+16	49
15.	Veľká Británia	17+3				4	15+4,5		43,5
16.	Gruzínsko				22+7,5	7,5			37
17.	Taliansko					22+5			27
18.	Rumunsko	5		1,5	1,5+1,5	12	4,5		26
19.	Fínsko		4,5		13+7,5				25
20.	Slovinsko	18				6			24
21.	Česko				14			6	20
22.	Litva			9			4,5+1		14,5
23.	Arménsko	0,5		11,5					12
24.	Holandsko		4,5		4				8,5
25.	Brazília	6				2			8
26.	Chorvátsko					7,5			7,5
27.	Lotyšsko							3	3

(Ďalších 11 krajín ostalo bez bodu.)

WCCT

Na pripomenutie: WCCT je súťaž v skladaní šachových problémov medzi štátmi. Súťaží sa v siedmich oddeleniach (A – G), v každom z nich päť krajín pôsobí ako rozhodca a boduje skladby v anonymnej forme (okrem svojich) od 0 po 4 body, s možnosťami polbodov a aj prípadného dodatku („plusu“ alebo „mínusu“). Z rozhodnutí sa vypočíta priemer, a ten určí poradie najlepších 24 skladieb – tie potom získajú od 24 po 1 bod do celkového hodnotenia. Každá krajina môže zaslať tri skladby do oddelenia, ale bodované môžu byť iba dve najlepšie. Pokiaľ je v hornej „dvadsaťštvorke“ aj tretia skladba niektorej krajiny, nedostane žiadne body, ale vo výsledku ostáva.

Najtesnejší rozdiel v histórii

Z našich 21 zaslaných skladieb bola jedna štúdia nekorektná, ale všetky ostatné sa dostali do výsledkov, pričom ich priemerné umiestnenie je lepšie než 10. miesto! Ani toto na víťazstvo nestačilo... Prehrali sme s Ruskom najtesnejším rozdielom v histórii WCCT. Na porovnanie: Rusko malo v čase súťaže štyroch majstrov sveta (z ôsmich oddelení), Slovensko ani jedného. Rusko má 9 veľmajstrov v skladaní, Slovensko žiadneho.

Osem medailí pre Slovensko

Výsledok znamenal osem medailových umiestnení pre Slovensko v jednotlivých oddeleniach. Medzi **družstvami** 1. miesto vo dvojtázkách, 2. miesto v pomocných matoch, delené 2. miesto v exodvojtázkách a trojtázkách a 3. miesto v mnohotázkách. Medzi **jednotlivými skladbami** máme zlato v exodvojtázkách, striebro vo dvojtázkách a bronz v trojtázkách.

č.	Krajina	BY	FIN	GE	ISR	RO	Súčet	Priemer	+-	Dodatok	Poradie	Body
D40	D	4+	3-	2,5	3,5	4-	17	3,4	++	-0,2	1.	24
D71	RUS	3,5+	3	2,5	2,5	4	15,5	3,1	+	0,2	2.	23
D59	GE	3,5+	3-	-	2	3,5	12	3	+-	0	3.	22
D05	D	3,5+	4	2	2,5	2+	14	2,8	++	0,4	4.	21
D29	SK	3+	2-	2,5	3,5	2+	13	2,6	++	0,2	5.	20
D24	PL	2,5	2	1,5	4	3-	13	2,6	-	-0,2	6.	19
D16	USA	3,5	2	2	2	3	12,5	2,5		0	7. - 8.	17,5
D28	A	3,5	3	1,5	2,5	2	12,5	2,5		0	7. - 8.	17,5
D53	RUS	3+	2	2	2,5	2+	11,5	2,3	++	0,4	9.	16
D50	H	2,5	2,5	2	2	2,5+	11,5	2,3	+	0,2	10.	15
D68	CZ	2,5	2	1,5	2	3,5	11,5	2,3		0	11.	14
D18	FIN	3-	-	1,5	1,5	3-	9	2,25	--	-0,5	12.	13
D14	PL	3	1,5	3	1,5	2+	11	2,2	+	0,2	13.	12
D64	BY	-	1	2,5	2	3	8,5	2,125		0	14.	11
D55	UA	0	2,5	2,5	2,5	3-	10,5	2,1	-	-0,2	15.	10
D03	USA	2,5+	2+	2,5	1	2+	10	2	+++	0,6	16.	9
D20	FIN	3	-	1	2	2+	8	2	+	0,25	17.-18.	7,5
D23	GE	3+	1	-	2	2	8	2	+	0,25	17.-18.	7,5
D10	UA	2,5+	1,5	2	2	2-	10	2	+-	0	19.-21.	5,5
D13	SK	0	3	1,5	2,5	3	10	2		0	19.-21.	5,5
D33	RUS	0	3	2,5	2,5	2	10	2		0	19.-21.	-
D30	NL	3+	1	1,5	2	2	9,5	1,9	+	0,2	22.	4
D69	SRB	3	1,5	1	1,5	2,5	9,5	1,9		0	23.	3
D31	RO	2,5-	1+	2	2	-	7,5	1,875	+-	0	24.-25.	1,5
D47	RO	0	2	3	2,5	-	7,5	1,875		0	24.-25.	1,5

Zlato v celkovom hodnotení jednotlivcov

Nečakaným prekvapením (a malou náplastou za súťaž družstiev) bolo moje celkové víťazstvo medzi viac než 150 súťažiacimi z celého sveta (z nich 122 získalo body).

1. P. Gvozdják 107,76 bodov, 2. D. Stojnić 88 b., 3. M. Kovačević 81,5 b., 4. Š. Sovík 71,76 b., 5. V. Rudenko 61,5 b., 6. A. Kuzovkov 56 b., 7. D. Papack 55 b., 8. J.-M. Loustau 48,5 b., 9. M. Chramcevič 47,08 b., 10. U. Avner 44 b., (...) 19. L. Salai jr. 34,18 b., 39. L. Lačný 18,76 b., 64. E. Klemanič 9,43 b., 108.-110. L. Kekely 2,75 b., 111.-112. J. Golha 2,43 b., 111.-112. Z. Labai 2,43 b., (...). O tom, že sme vytvorili skvelé družstvo, svedčí i fakt, že všetci naši jedenásti autori sa dostali do výsledku!

Výsledok štúdií

Predbežný výsledok prišiel tri dni pred našim plánovaným festivalom v Marianke (15.-17. 8. 2008), mohli sme ho teda podrobne analyzovať. A vtedy vyšlo najavo, že s bodovaním v oddelení štúdií nie je všetko v poriadku (*pozri tabuľku na str. 272*).

Čo vyzeralo podozrivé, sa napokon ukázalo v jasnom rozpore s pravidlami WCCT. A vzhľadom na to, že výsledok bol stále iba predbežný (definitívnym sa mal stať až po odsúhlasení PCCC na kongrese), rozhodli sme sa podať proti nemu protest.

Protest

Bol poslaný riaditeľovi súťaže 25.8.2008. Tu je jeho plné znenie:

Toto je oficiálny protest Slovenska proti predbežnému výsledku 8. WCCT, ktorý bol zaslaný kapitánom vo forme pdf súboru. Podľa nášho názoru výsledky neboli vyhodnotené podľa platných pravidiel súťaže.

1. ČO JE ZVLÁŠTNE A ČO JE V ROZPORE S PRAVIDLAMI

Čo vyzerá čudne

(a) Vo všetkých 35 výsledkoch, vo všetkých 7 oddeleniach 8. WCCT, medzi všetkými vyznamenanými skladbami, hodnotenie 0,0 (nula) bodov sa objavilo iba štyrikrát. Všetky tieto najnižšie hodnotenia nájdeme v oddelení D (štúdie). Všetky pochádzajú od jediného rozhodcu – Bieloruska.

(b) Keď nazrieme do výsledkovej tabuľky oddelenia D, zistíme ďalšie zaujímavé fakty. Ak by sme vynechali spomenuté „nulové“ hodnotenia, bieloruský rozhodca vôbec neudeloval nízke body. Jeho známky pokrývajú škálu od 4,0 (najvyššia) po 2,5 (najnižšia) s veľmi vysokým priemerom (viac než 3 body!).

(c) To celé vytvára dojem, že bieloruský rozhodca (v prípade udelených núl) jednoducho ignoroval odpovede na námietky od autorských krajín.

Čo je úplne proti pravidlám WCCT

(d) Štúdia **D13** dostala nasledovné hodnotenia od rozhodcovských krajín:

BY: 0,0; FIN: 3,0; GE: 1,5; ISR: 2,5; RO: 3,0.

(e) Pritom slovný opis časti „Systém rozhodovania“ vraví úplne jasne, bez akýchkoľvek možných pochybností: „**0 bodov: Nekorektná alebo netematická skladba, alebo pod úrovňou publikovateľnosti**“.

Bola skladba nekorektná? Isto nie, ak štyri ďalšie rozhodcovské krajiny udelili vysoké známky. Bola netematická? Jasne nie, keďže ju ostatní nevyhlásili. Nedosahovala teda úroveň publikovateľnosti? Rozhodne tomu tak nebolo, pokiaľ priemer ostatných štyroch rozhodcov bol 2,5 b.

(f) Ak teda žiadna z podmienok na udelenie 0 bodov nebola splnená, znamená to, že štúdia nebola hodnotená podľa všeobecne záväzných pravidiel.

(g) Navyše riaditeľ v záverečnej fáze rozhodovania, vo svojom emaili „8. WCCT, záverečné priblíženie hodnotení“, napísal toto: „Rozdiely v bodovaní väčšie než 2 body treba odstrániť. V krátkosti vyznačím jednotlivé hraničné prípady pre každé oddelenie. Ak je vaše bodovanie

jedno z hraničných, prosím, buď podajte písomné vysvetlenie (napr. našli sme vedľajšie riešenie), alebo sa vynasnažte upraviť vaše body. Pokiaľ nedostanem prijateľnú odpoveď, nebudem sa zdráhať vylúčiť takéto „nevysvetlené extrémne hodnotenia“ po diskusii s prezidentom PCCC, alebo (ak pôjde o izraelskú skladbu či rozhodnutie) jedným z viceprezidentov.“

(h) Rozdiel v bodovaniach štúdie D13 bol 3 body (najnižšie 0,0, najvyššie 3,0).

(i) Táto situácia, podľa nášho názoru, znamená, že **štúdia D13 bola hodnotená v úplnom rozpore s pravidlami WCCT**. Z toho dôvodu považujeme rozhodovací proces za neregulárny a predbežný výsledok 8. WCCT za neplatný.

2. PROTI ČOMU PROTESTUJEME

(j) **Protestujeme proti** hodnoteniu 0 bodov, ktoré udelilo štúdii D13 Bielorusko. Takéto hodnotenie rozhodne nie je vyjadrením „umeleckej slobody rozhodovania“. Nie je to nič iné ako diskvalifikácia tejto skladby bez akéhokoľvek dôvodu.

3. ČO ŽIADAME

(k) Žiadame len jediné – **aby súťaž bola dokončená podľa pravidiel:**

(l) **Žiadame riaditeľa 8. WCCT**, aby vylúčil spomenuté hodnotenie 0 bodov pre D13 od Bieloruska ako „neprijateľné nevysvetlené extrémne hodnotenie“, presne podľa ním opísaného procesu rozhodovania.

(m) **Žiadame PCCC**, aby nepotvrdila výsledky 8. WCCT vo forme, v akej bol zaslaný predbežný výsledok.

Peter Gvozdják, kapitán družstva Slovenska

Ďalší protest

Tesne predtým, než som náš protest odoslal riaditeľovi Gruberovi, prišiel email od ukrajinského kapitána (adresovaný riaditeľovi a všetkým kapitánom), ktorý protestoval voči tomu istému (poukazujúc na svoju „nulovú“ štúdiu D55).

Čo by pre nás znamenalo prijatie protestov? Reálnych možností bolo niekoľko:

1. Eliminovať bieloruské nuly.
2. Nebrať do úvahy celé bieloruské rozhodnutie.
3. Zmeniť nuly na iné rovnaké známky.
4. Vyhodiť celé oddelenie štúdií.

Každé z týchto riešení by znamenalo víťazstvo Slovenska.

S tým sme odchádzali na kongres do Jürmaly, kde sa malo o výsledku rozhodnúť s definitívnou platnosťou. Boli sme presvedčení, že naše družstvo bolo silne poškodené nedodržaním pravidiel a šance na prijatie protestu sme videli celkom reálne.

Na kongrese v Jürmale

I keď som protest zaslal iba riaditeľovi a členom predsedníctva (prezident Avner, viceprezidenti Harkola, Klasinc, Widlert), informácia sa zrejme rýchlo rozšírila, pretože keď sme deň pred kongresom stretli ukrajinského delegáta Rejcena, hneď na mňa volal namiesto pozdravu: „Tak vám blahoželáme k (zatiaľ) druhému miestu!“

Delegátom Slovenska bol autor týchto riadkov, a ten bol zároveň aj členom podkomisie pre WCCT. To znamenalo, že všetky dôležité informácie sme sa dozvedali priamo z rokovaní.

31.8.2008 (nedeľa)

Úvodné zasadanie PCCC.

Na kongrese bolo prítomných 28 delegátov s hlasovacím právom: Palmans (Belgicko), Micholap (Bielorusko), Stelling (Brazília), Enemark (Dánsko), Aunver (Estónsko), Harkola (Fínsko), Caillaud (Francúzsko), Fougiaxis (Grécko), Gurgenidze (Gruzínsko), H. le Grand (Holandsko), Predrag (Chorvátsko), Avner (Izrael), Wakashima (Japonsko), Satkus (Litva), Ketris (Lotyšsko), Laborczi (Maďarsko), Ellinghoven (Nemecko), Piliczewski (Poľsko), Nicula (Rumunsko), Selivanov (Rusko), Gvozdják (Slovensko), Klasinc (Slovinsko), Kovačević (Srbsko), Maeder (Švajčiarsko), Widlert (Švédsko), Bonavoglia (Taliansko), Rejcen (Ukrajina), Valois (Veľká Británia).

Na tejto schôzi nepadlo o protestoch ani slovo, avšak boli naplánované stretnutia podkomisií. Podkomisia pre WCCT sa mala stretnúť hneď na ďalší deň. Vladimirova v nej nahradil Jevsejev, čo naznačovalo bojovnú náladu Rusov.

1.9.2008 (pondelok)

Úvodné zasadanie podkomisie WCCT.

Boli sme pripravení nevzdať sa za žiadnu cenu, preto už prvá schôdza (Avner, Gruber, Rice, Rejcen, Jevsejev, Gvozdják, pozorovateľ Valois) mala búrlivý priebeh.

Najprv riaditeľ Gruber referoval o celom štvorročnom priebehu súťaže.

Tretí protest proti nulám v štúdiách

Potom prišli na rad protesty. Vysvitlo, že okrem dvoch oficiálnych (Ukrajina a Slovensko) existuje aj tretí „utajený“. Avner povedal, že v prípade, ak dva spomínané protesty budú uznané, potom aj Izrael podáva svoj protest s rovnakým obsahom. (To by vraj Izraelu, na základe ďalších núl pre nevyznamenané štúdie, stačilo na postup na 3. priečku. Odkiaľ izraelský kapitán poznal tieto vo výsledku „neviditeľné“ body, som sa ho verejne opýtal až neskôr...)

Rejcena vyzvali, aby vystúpil s ukrajinským protestom. Namiesto toho len prečítal jednu vetu, ktorou žiadal, aby sa takéto niečo v budúcnosti neopakovalo.

Potom som bol vyzvaný ja. Predniesol som celý slovenský protest. Vyzeralo to tak, že Jevsejev a Rice ho počuli po prvýkrát.

Začala sa diskusia, ktorú Jevsejev opakovane prerušoval novým návrhom na zmenu pravidiel (hoci takéto návrhy mali byť doručené prezidentovi 10 týždňov pred kongresom). Avner povedal, že pravidlá boli naozaj porušené, ale že mená sú už známe, a tak nevidí šancu, aby sa s tým niečo urobilo. Ako príklad uviedol Maradonov gól rukou, s tým, že po zápase to už nikto nedokázal zmeniť. Odvetil som mu, že to je skutočne príklad hodný nasledovania. A že, v našom prípade, zápas ešte nebol ukončený.

Gruber na priamu otázku, prečo neurobil v prípade núl to, čo sľuboval a urobiť mal, rozprával niekoľko minút, ale neodpovedal.

Zároveň Avner navrhol Slovensku, aby sme stiahli protest, potom sa nám vraj PCCC ospravedlní.

To ma trochu nazlostilo, ale pokojne som vysvetlil, že požadujeme jedinou vec – aby súťaž bola dokončená v súlade s pravidlami. A že protest v žiadnom prípade nestiahneme a trváme na ňom.

Podkomisia sa nevedela dohodnúť, či odporučiť „veľkej“ PCCC schválenie alebo neschválenie výsledkov v pôvodnej podobe, preto Avner rozhodol, že celá záležitosť pôjde v otvorenej forme do veľkej komisie, kde Slovensko bude môcť predstaviť protest všetkým delegátom, po čom bude nasledovať všeobecná dvadsaťminútová diskusia, po ktorej sa uvidí, ako ďalej.

Okamžite po skončení si ma zavolať Rejcen a vysvetľoval, prečo bol ticho, a že by sme mali spoločne postupovať v našich protestoch. Ako presne si to predstavoval, nepovedal.

To bolo aj posledné stretnutie tejto podkomisie v Jürmale.

2.9.2008 (utorok)

Zasadanie PCCC otvoril Avner a išlo sa priamo k veci.

Ja som dostal slovo a protest som vysvetlil. Predpokladal som, že mnohí delegáti nebudú mať ani šajnu o tom, proti čomu protestujeme, a preto na záver svojho vystúpenia som im všetkým rozdal protest v tlačenej forme, aby mali čo študovať a večer sa o čom rozprávať... To som ani vo sne netušil, že by sa v ten istý deň mohlo hlasovať o schválení výsledku!

Začala sa asi hodinová diskusia, z ktorej vyplynulo, že prezídium by to už celé malo rado za sebou (nevedeli si asi predstaviť, že by sa vygravírované ocenenia museli prerábať), že Rusi išli bezohľadne za svojím víťazstvom (Selivanov sa hrubo vyhrážal spochybniť výsledky, ak nebudú schválené v pôvodnej podobe), že riaditeľ súťaže ani teraz nebol schopný vysvetliť svoje počínanie (dlhé nič nehovoriace príhovory), a že pomaly už všetci začínali mať toho dost... V takejto situácii Avner rozhodol, že sa bude o výsledku hlasovať bez akejkoľvek ďalšej diskusie a skúmania.

Vtedy som vstal a požiadal o dve veci: aby hlasovanie bolo tajné a aby sa presunulo na ďalší deň, keďže pre mnohých delegátov to je nová vec a nemali čas na premyslenie. Avner mi vyhovel vo forme hlasovania, ale nie v posune – povedal, že berie na seba rozhodnutie o okamžitom hlasovaní. Našťastie sa potreboval osviežiť, nuž vyhlásil štvrt' hodinovú prestávku, po ktorej malo ihneď nasledovať hlasovanie.

Vonku sme sa viacerí stretli (Emil Klemanič a Laco Salai absolvovali celú doterajšiu časť verejnej schôdzy ako pozorovatelia) a radili sme sa (aj s manželkami!) čo ďalej. Situácia bola krajne nepriaznivá (z priebehu diskusie bolo veľmi nepravdepodobné, že by výsledok neprešiel v pôvodnej forme), preto sme sa zhodli, že už hráme „vabank“, a teda môžem použiť aj tromf, ktorý som pôvodne neplánoval vytiahnuť.

Po prestávke sme sa usadili a sekretár Büsing rozdával papieriky na tajné hlasovanie.

V tej chvíli som si zobral slovo a povedal som doslovne: „Vážení páni, od ukrajinského kapitána (ktorý tu sedí s nami) som sa dozvedel veľmi nepríjemnú neoficiálnu informáciu. Z nej vyplýva, že riaditeľ súťaže nehovoril pravdu, ak tvrdil, že vyzval Bielorusko na znovuposúdenie štúdií bodovaných nulami. Z emailu, ktorý zaslal riaditeľ Bielorusom (a ďalším štyrom rozhodcovským štátom v oddelení štúdií) a ktorý si od Bielorusov vyžiadala Ukrajina pred svojím protestom, vyplýva, že štyri štúdie, ktoré majú vo výsledku nulu, neboli v zozname tých, ktoré mali byť Bielorusmi znovu posúdené. Navyše existuje ďalší email od bieloruského kapitána Bulavku adresovaný ukrajinskému kapitánovi Semenenkovi, ktorý hovorí, že ak by boli bývali vyzvaní, určite tieto nuly prehodnotia a udelia iné známky. Oba tieto emaily má tu v sále sediaci Semenenko a sú na nahliadnutie všetkým. Na základe týchto skutočností žiadam, aby bolo hlasovanie predsa len odsunuté na ďalšiu schôdzu.“

Minúta ticha

Keď som dohovoril, nastalo úplné ticho. Všetci hľadeli do stola, asi minútu sa neozval nikto – ani riaditeľ, ktorý tam sedel, ani nikto z predsedníctva, ani bieloruský delegát. Potom sa štyria členovia predsedníctva začali potichu radíť a o chvíľu vyslovil Avner takýto verdikt: „Táto nová skutočnosť je pre nás všetkých riadnym šokom, z ktorého sa musíme spamätať. Z toho dôvodu sa hlasovanie presúva na zajtrajšiu schôdzu.“

3.9.2008 (streda)

Schôdza sa začala tak, akoby sa deň predtým nič neudialo. V celom jej priebehu nikto z predsedníctva, ani riaditeľ WCCT sa ani slovom nevrátili ku včerašiemu dôvodu prerušenia rokovania!

Naopak, Kovačević prišiel benzín do ohňa, keď oznámil čo sa medzitým dozvedel od bieloruského kapitána Bulavku. Dôvodom bieloruských núl bol fakt, že záverečné (!) pozície štúdií mali menej ako 7 kameňov (a teda sa nachádzajú v databáze EGTB). Navrhol, že privedie Bulavku, aby to potvrdil. Na to nikto z prezídia nereagoval.

Bieloruský delegát Micholap oznámil, že spomenuté štúdie boli defektné. Všetko ostatné, čo bolo povedané, je neoficiálne.

Avner povedal, že musíme schvaľovať výsledky.

Kovačević oponoval, že stále ešte nie je všetko vyriešené, že treba dlhší čas na uzavretie.

Fougiaxis navrhol, aby sa najprv hlasovalo o slovenskom proteste, až potom o schvaľovaní výsledkov. Žiadal riaditeľa o vyjadrenie k nášmu protestu. Bez konkrétnej odpovede.

Kovačević žiadal zverejniť aj bodovania ďalších štúdií, ktoré sa nedostali do výsledku. Nechcel, aby sa iba hlasovalo bez dostatočných informácií o tomto oddelení. Vo svojom vystúpení bol zastavený Avnerom.

Ketris upozornil, že máme protichodné informácie od bieloruského kapitána Bulavku a delegáta Micholapa. Nech sa teda prešetria.

Avner povedal, že Gruber by mal odpovedať na slovenský protest.

Fougiaxis sa pýtal Grubera, či na odpoveď potrebuje viac času.

Gruber odpovedal, že PCCC má rozhodnúť.

Pilczewski k tomu dodal, že krajiny nemali žiadnu možnosť protestovať skôr, než prišiel predbežný výsledok, že takýmto spôsobom sú tlačené do situácie, aby už nikdy neprotestovali. A že Gruber by mal zvážiť možnú zmenu výsledku.

Avner navrhol ustanoviť malú skupinu expertov, ktorí majú dôveru všetkých, aby celú záležitosť detailne prešetrili, a potom prišli s návrhom pred PCCC.

Vtedy Selivanov zabodoval vyhlásením, že výsledky sa musia schváliť v navrhovanej podobe. Každú inú verziu výsledku bude Rusko považovať za porušenie pravidiel. Veď predsa aj Rusi mali jednu z núl v štúdiách, a neprotestovali! (Zabudol pripomenúť, že išlo o ich tretiu štúdiu, a akákoľvek zmena núl by ich stála víťazstvo v súťaži.)

Avner pripomenul, že musíme prísť k záveru na kongrese v Jürmale.

Predrag povedal, že najväčšou chybou by bolo zmeniť predbežný výsledok.

Widert sa domnieval, že riaditeľove „smernice“ nie sú oficiálnymi pravidlami.

Ellinghoven navrhol tri možnosti: buď zrušiť oddelenie štúdií, alebo zrušiť celú WCCT (pre budúcnosť), alebo ustanoviť skupinu troch expertov (z nezainteresovaných krajín Švajčiarska, Švédska, Poľska) a nech oni rozhodnú.

Vtedy sa prihlásil čestný prezident Rice a dal najabsurdnejší návrh, aký dovtedy padol. Navrhol okamžité hlasovanie. Ak budú výsledky schválené, je koniec debatám. Ak nebudú, vytvorí sa malá pracovná skupina. Ich rozhodnutie bude prijaté bez ďalšieho hlasovania.

Avner podotkol, že aj o tomto návrhu sa najprv má hlasovať.

Následkom návrhu ale viacerí nerozumeli, takže Rice ho najprv zopakoval, ale ďalšiu požiadavku na upresnenie odmietol s tým, že to už dvakrát povedal.

Afek sa vyjadril za štúdióvu podkomisiu. Pripomenul, že v minulosti sa stal prípad, keď jeden z albumových rozhodcov dal štúdiám nuly kvôli koncovkám z EGTB. Vtedy ho donútili rozhodnutie zmeniť, pretože štúdióva podkomisia k EGTB oveľa dávnejšie zaujala záväzné stanovisko, podľa ktorého takéto štúdie musia byť posudzované ako všetky ostatné. Nevidí dôvod, prečo by sa nemalo postupovať rovnako i teraz. Aj Afek bol prerušený, nebolo dovolené mu dopovedať.

Predrag sa spýtal, čo ak podľa návrhu Ricea hlasovanie nepotvrdí výsledky, či potom neskôr po inom návrhu riešenia bude musieť byť ďalšie hlasovanie PCCC.

Ketris bol zvedavý, či traja až piati ľudia rozhodnú za nás všetkých.

Predrag skonštatoval, že to je absurdné.

Pilczewski komentoval Riceov návrh ako nie dobrý, pokiaľ potom už PCCC nemá vplyv na výsledok.

Nato som si vypýtal slovo, a povedal som, že nerozumiem, prečo nemôžeme ísť opačným postupom, t.j. takým, ako navrhol Avner – najprv skupina expertov, až potom hlasovanie vo veľkej PCCC.

Rice okamžite žiadal prezidenta, aby zabránil jedinému delegátovi (t.j. mne) ovplyvňovať celú schôdzu.

Avner povedal, že (opäť) berie na seba zodpovednosť a bude sa hneď teraz hlasovať o výsledkoch. (Bez toho, že by sa najprv hlasovalo o návrhu Ricea. Pritom vôbec nebolo jasné, čo ďalej, ak by výsledky neboli potvrdené.)

Znova som si vypýtal slovo. (Podľa stanov má na to právo každý delegát v ľubovôlej chvíli schôdze.)

V tej chvíli ale Rice dôrazne požiadal Avnera, aby mi to slovo už neudelil.

Ja som povedal, že iba dve vety.

Rice, že ani dve.

Tak som povedal, že iba jednu vetu.

Avner, že nie.

Ja, že tú jednu vetu napriek tomu poviem.

Povedal som toto: „Páni, v tejto chvíli hlasovanie už nebude o nejakých bodoch, či miestach, bude to hlasovanie o princípoch.“

Hneď potom sa tajne hlasovalo o potvrdení výsledkov 8. WCCT.

„Za“ bolo 16 hlasov, „proti“ 10, a 1 sa zdržal. (Po predošlom priebehu tých 10 hlasov bolo vlastne príjemným prekvapením...)

Približne o 16:30 boli výsledky WCCT potvrdené bezo zmeny. PCCC vyslala do sveta jasný signál, že morálne princípy ako česť, pravda a spravodlivosť nie sú pre ňu dôležité.

Avner ešte povedal, že ocenenia sa budú odovzdávať na neplánovanej schôdzi vo štvrtok večer.

4.9.2008 (štvrtok)

Tesne pred schôdzou som sa dozvedel, že na žiadosť viacerých delegátov bolo slávnostné odovzdávanie odložené na piatkový záverečný banket. To ma potešilo.

5.9.2008 (piatok)

Samozrejme, my sme už boli dohodnutí, že nepreberiem ocenenie pre naše družstvo, ktoré takto nehanebne prišlo o víťazstvo. Či preberiem ocenenie pre najlepšieho jednotlivca, nechali na mňa.

Banket, na ktorom bolo asi dvesto prítomných, sa začal malým predjedlom, a potom sa mali vyhlasovať všetky oficiálne súťaže, takže stôl sa prehýbal pod pohármi, taniermi a medailami.

Začalo sa, ako sa patrí, tým najdôležitejším – výsledkami 8. WCCT.

Rusi nastúpili prví ako družstvo.

Po nich som si pre druhé miesto prišiel sám, ale od Avnera som tanier nevzal. Prekvapene sa ma pýtal, že prečo. Tak som povedal, že dôvod pokojne vysvetlím – ale mikrofón mi už nedal.

Po družstvách nasledovali jednotlivci. Avner ma uviedol krásnym príhovorom a výsledok ospieval v superlatívoch. Keď som za bleskov fotografov ocenenie odmietol, opäť sa pýtal, prečo ani za jednotlivcov. Povedal som mu, že pre mňa to je principiálna vec. Rice, ktorý mi mal sklenený tanier odovzdať, ho nahnevane odhodil na stôl a odišiel.

Nasledovali prvé tri miesta v každom oddelení, takže som mal ešte trikrát možnosť ukázať, že s tým nepreberaním to myslíme vážne.

V ďalšom priebehu banketu sa pri našom stole pristavili viacerí a vypytovali sa detaily. Prišiel aj Gurov a v dobrej nálade mi k tomuto gestu srdečne zablahoževal.

Posledné slovo riaditeľa

Štyri dni po návrate z kongresu (10.9.2008) zaslal riaditeľ WCCT list prezidentovi PCCC, v ktorom priznal chybné kroky a zobral na seba celú zodpovednosť za ich dôsledky. Zároveň sa vzdal všetkých svojich funkcií v PCCC (členstvo v dvoch podkomisiách, rozhodovanie Albumu FIDE).

Posledný pokus prezidenta

Pár týždňov po kongrese sa prezident veľmi intenzívne pokúšal „nastoliť spravodlivosť“. V spolupráci s členmi prezídia a riaditeľom chcel dosiahnuť, aby PCCC nakoniec vyhlásila dvoch rovnocenných víťazov po dohode medzi Ruskom a Slovenskom. O súhlas požiadali prvých Rusov, ale tí sa im iba vysmiali.

Je to oficiálne: Slovensko bolo ozbíjané o zlato v 8. WCCT

Takto výstižne znie názov článku, ktorý Juro Lörinc uverejnil 6.10.2008 na svojej webovej stránke CCM (<http://jurajlorinc.tripod.com/chess/slo8wcct.htm>) a ktorý vyvolal živú diskusiu (v angličtine) i na stránkach Mat Plus (<http://www.matplus.net/pub/start.php?px=1223561121&app=forum&act=posts&fid=tt&tid=425&pid=2772#n2772>).

Pokračovanie v budúcom čísle.

Emil Klemančič: JŮRMALA 2008 – SKLADATEL'SKÉ SŮTAŽE

Tohtoročný kongres PCCC navštívila početnejšia slovenská delegácia. Preto sa oprávnené mohol v tradičných skladateľských súťažiach očakávať vyšší počet vyznamenaných úloh. To sa v konečnom dôsledku potvrdilo, keď si po dlhšom čase opäť s chuťou zaskladal najmä Juro Lörinc. Navyše výrazne zahviezdil aj náš redaktor v oddelení pomocných matov Mišo Dragoun. Aj preto je tohtoročný výber vyznamenaných úloh početnejší, ako to bývalo v minulých rokoch.

Lacova snaha v **918** sa premietla do najvyššieho ocenenia v oficiálnom turnaji. Záměna dvoch matov s dobrým úvodníkom a využitím rôznych líniových kombinácií. Marek sa umiestnil s dôkazovou partiou v **919**. Pri viazaní čierneho pešiaka urobil kolobeh kráľa. Rumunský turnaj bol galapredstavením Miša. Presýtenú analógiu si môžete vychutnať v **920**. **921** je ambicióznym pokusom o analógiu 2 + 2 v oddelení pomocných samomatov. „Exovitejšia“ **922**, zložená spolu s Jurom, sa tiež prezentuje prísnu analógiu. **923** potvrdzuje, že pre Miša je plná analógia takmer rutinnou záležitosťou aj pri tomto type úloh. Nebol by to Juro, keby v **924** nevyužil super exo podmienku na zloženie miniatúry. Brazílsky turnaj priniesol pomocník **925** s analógiou 2 + 2. Fantastická skladba na prvý pohľad, ale aj po niekoľkonásobnom prehratí. Obsahovo náročnejšie **926** si už však vyžiadalo zložitejšiu formu. Tradičný samomatový turnaj bol vypísaný na rozličné obete bielych figúr v druhom ťahu. Peter s Emilom našli staršiu úlohu **927**, ktorú nechceli nikdy publikovať. Za dvojnásobnú recipročnú výmenu dostali jednu z mnohých (!?) tretích cien. Trojbatériová **928** Laca a Emila dostala tentoraz trochu nižšie ocenenie. V Ľubovej **929** sú využité známe motívy slabých premien na obete bielych figúr v každom ťahu. Jurajova **930** je z exoturnaja na exaktné echo. Tu bola miniatúrna forma samozrejmosťou. **931** je ďalšia Mišova skladba s vysokým ocenením. Tentoraz analógia s využitím antiduálu. Juro si bleskovo zaskladal aj so svojím singapurským kamošom, výsledkom čoho je **932**.

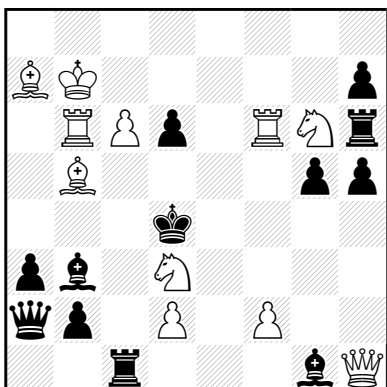
Ako vidieť, vyznamenaných úloh bolo naozaj dost, najmä v súťažiach na rôzne typy pomocných a pomocnosamomatových úloh. Vzhľadom na priestor analógiu motívov nepokladám za nutné komentovať. Tú istú objaví takmer každý.

L. Salai jr. & E. Klemančič

I. cena

Oficiálny turnaj

51. WCCC C 31.8.2008

918

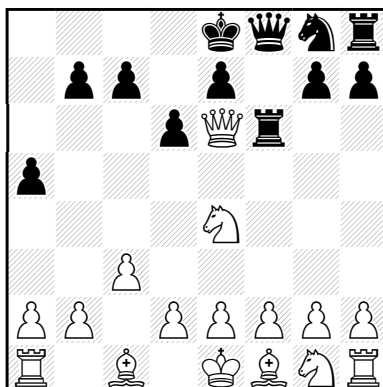
#2 (11+12)

Marek Kolčák

Pochvala

TT Champagne, sekcia a)

51. WCCC C 3.9.2008

919

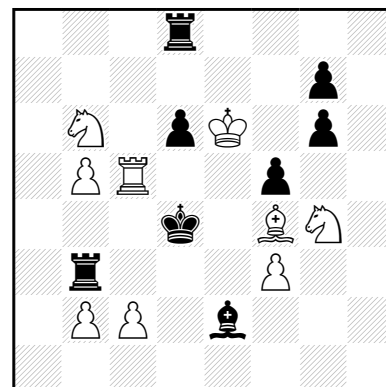
Po 10. ťahu (16+12)

Michal Dragoun

I. cena

6. TT Romanian Tzuica

51. WCCC C 3.9.2008

920

2 riešenia hs#3 (9+8)

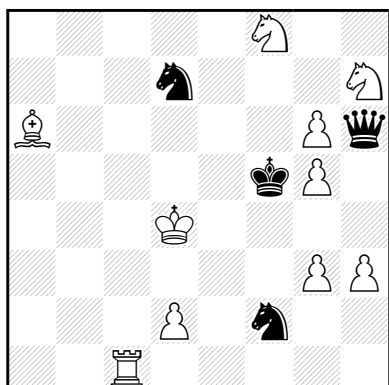
■ **918**: 1. ♖gf4? hr. 2. ♜e2#, 1... ♙d1!, 1... ♙c4, ♜c4 2. ♜a6, ♙d5#, (1...g:f4 2. ♜:f4#), 1. ♙c4! hr. 2. ♙d5, ♜b4#, 1... ♙:c4, ♜:c4 2. ♜b3, ♜:d6#, (1... ♙:c4 2. ♙e4#).

■ **919**: 1. ♖c3 a5 2. ♜e4 ♜a6 3.c3 ♜f6 4. ♙b3 d6 5. ♙:f7+ ♙d7 6. ♙:f8 ♙e6 7. ♙e8 ♜d7 8. ♙:d7+ ♙f7 9. ♙:c8 ♙f8 10. ♙e6+ ♙e8.

■ **920**: 1. ♜:f5 ♙f1 2. ♜f7 ♙h3 3. ♙e3+ ♜:e3#, (1. ♜c7?), 1. ♙:d6 ♜a3 2. ♙e7 ♜a6 3. ♜c4+ ♙:c4#, (1. ♙g5?).

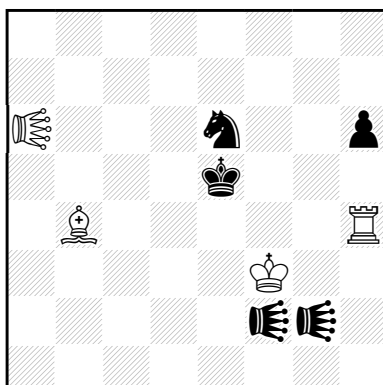
■ **921**: 1... ♙:g5 2. ♜f1 ♙:d2+ 3. ♙d3+ ♙:d3#, 1... ♙:g6 2. ♙c8 ♙b6+ 3. ♜c5+ ♙:c5#, 1... ♜d1 2. ♙b7 ♙h4+ 3. ♙e4+ ♙:e4#, 1... ♜b6 2. ♜e1 ♙g7+ 3. ♜e5+ ♙:e5#.

Michal Dragoun
Špeciálna cena
6. TT Romanian Tzuica
51. WCCC C 3.9.2008

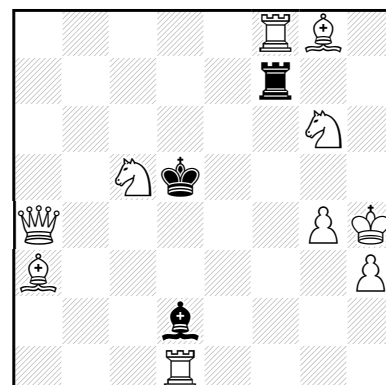
921 **hs#2,5** (10+4)
4 riešenia

M. Dragoun & J. Lörinc
1. čestné uznanie
6. TT Romanian Tzuica
51. WCCC C 3.9.2008

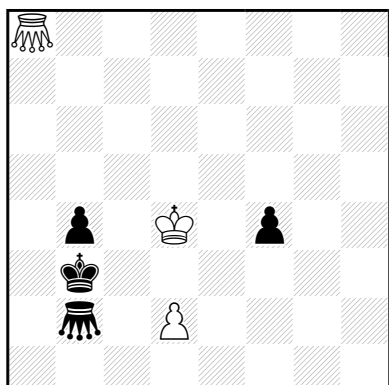
922 **hs#3** (4+5)
b) ♖a6→h7

Michal Dragoun
1. pochvala
6. TT Romanian Tzuica
51. WCCC C 3.9.2008

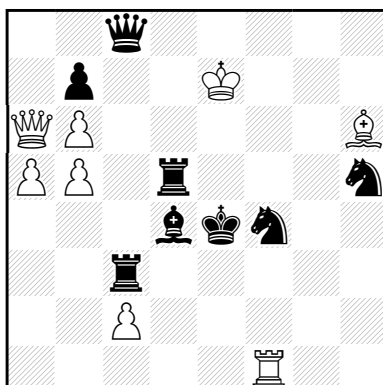
923 **hs#3** (10+3)
2 riešenia

Juraj Lörinc
2. pochvala
6. TT Romanian Tzuica
51. WCCC C 3.9.2008

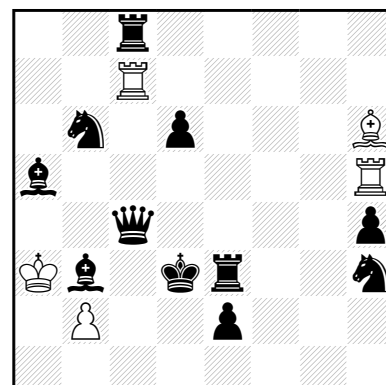
924 2 riešenia **hs#3** (3+4)
vogtlandský šach

Michal Dragoun
I. cena
1. TT Brazilian Cachaca
51. WCCC C 2.9.2008

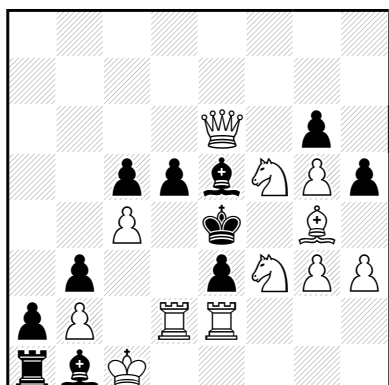
925 4 riešenia **h#2** (8+8)

Michal Dragoun
3. čestné uznanie
1. TT Brazilian Cachaca
51. WCCC C 2.9.2008

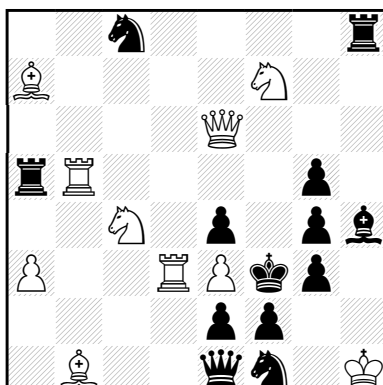
926 **h#2** (5+11)
b) ♘h3→f7, c) ♘b6→e8,
d) ♙h5

E. Klemanič & P. Gvozdják
III. cena
TT Vodka
51. WCCC C 3.9.2008

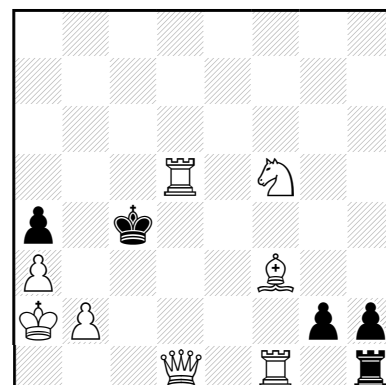
927 **s#3** (12+11)

L. Salai jr. & E. Klemanič
6. čestné uznanie
TT Vodka
51. WCCC C 3.9.2008

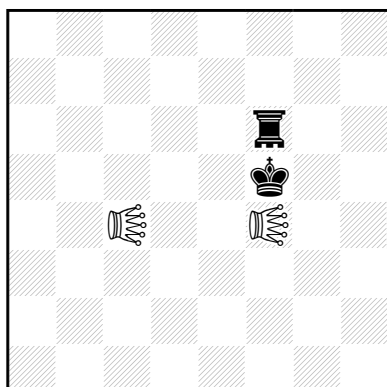
928 **s#3** (10+14)

Ľubomír Širáň
1. pochvala
TT Vodka
51. WCCC C 3.9.2008

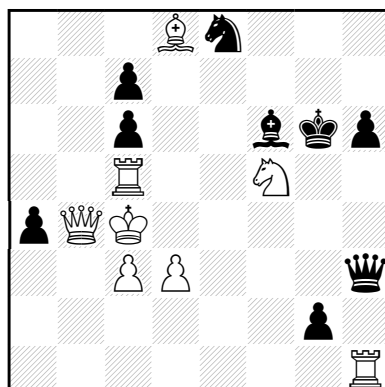
929 **s#3** (8+5)

Juraj Lörinc
Čestné uznanie
8. TT Japanese Sake
51. WCCC C 3.9.2008

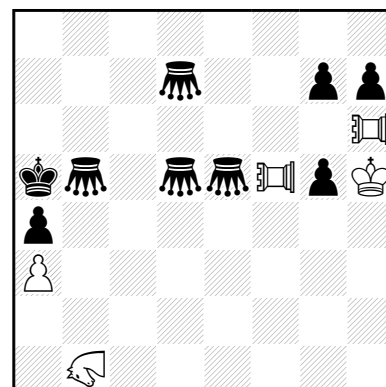
930 köko **h#2,5 (2+2)**
3 riešenia, ♝=los

Michal Dragoun
II. cena
11. TT Sabra
51. WCCC C 3.9.2008

931 **h#2 (8+9)**
2 riešenia

J. Lörinc & J. Quah
4. čestné uznanie
Bleskový turnaj
51. WCCC C 31.8.2008

932 **h#2 (5+9)**
b) ♞b1→c1, c) ♞b1→d1

- **922:** a) 1. ♜f4 ♞d5 2. ♔e3 ♞b6 3. ♚c3+ ♞d4#, b) 1. ♚c5 ♞f6 2. ♔g4 ♞g6 3. ♜h5+ ♞g5#.
- **923:** 1. ♞d3 ♚h6 2. ♚h7 ♜:h7 3. ♞gf4+ ♚:f4#, 1. ♞e6 ♜f2 2. ♜e1 ♚:e1 3. ♜f5+ ♜:f5#.
- **924:** 1. ♚d3 ♚a3 2. ♞a2 ♚b3 3. ♚e2+ ♚c2#, 1. ♚e5 ♚a2 2. ♞a1 ♚b3 3. d4+ ♚c3#.
- **925:** 1. ♜c7+ b:c7 2. ♚f5 ♜e6#, 1. ♜c6 b:c6 2. ♚e3 ♜d3#, 1. ♜:b5 ♜:b5 2. ♞e6 ♜f5#, 1. ♚:b6 ♜:b6 2. ♞d3 ♜e3#.
- **926:** a) 1. ♚d4 ♜e7 2. ♜d3 ♚g7#, b) 1. ♚e4 ♜:f7 2. ♜d3 ♜f4#, c) 1. ♚e1 ♜:c4 2. ♚d2 ♜d5#, d) 1. ♚d1 ♚:e3 2. ♚c2 ♚g6#.
- **927:** 1. ♞3d4! hr. 2. ♜:e5+ A ♚:e5 3. ♜:e3+ B ♚e4#, 1...g:f5 2. ♜:e3+ B ♚:e3 3. ♜:e5+ A ♚e4#, 1...d:c4 2. ♜d5+ C ♚:d5 3. ♚f3+ D ♚e4#, 1...c:d4 2. ♚f3+ D ♚:f3 3. ♜:d5+ C ♚e4#.
- **928:** 1. ♜db3? ♜:b1!, 1. ♜d7? ♞d6!, 1. ♜d6! hr. 2. ♚:e4+! ♚:e4 3. ♜:g4+ ♚:g4#, 1...♜:b1 2. ♜f5+! ♜:f5 3. ♞d2+ ♞:d2#, 1...♞:d6 2. ♜f5+! ♞:f5 3. ♞:g5+ ♚:g5#.
- **929:** 1...g:f1 ♚ 2. ♚e2+! ♚:e2 3. ♜b3+ a:b3#, 1...g:f1 ♞ 2. ♞e3+ ♞:e3 3. ♜b3+ a:b3#, 1...g1 ♚ 2. ♜f2! t., 2...♚:f2 3. ♜b3+ a:b3#, 1. ♜g1! t., 1...h:g1 ♞ 2. ♚e2+ ♞:e2 3. ♜b3+ a:b3#, 1...h:g1 ♚ 2. ♞e3+ ♚:e3 3. ♜b3+ a:b3#.
- **930:** 1...♞b3 2. ♜f4 ♞g3+ 3. ♚e5 ♞h4#, 1...♞e6 2. ♜d6 ♞c7 3. ♚e5 ♞d8#, 1...♞g3+ 2. ♚e6 ♞g7+ 3. ♚e5 ♞f8#.
- **931:** 1. ♜:d3+ ♚:d3 2. ♚g5 ♞h4#, (♞e7?), 1. ♚:c3 ♚:c3 2. ♚h5 ♞e7#, (♞h4?).
- **932:** a) 1. ♞d8 ♞d5 2. ♞e8 ♞f6#, b) 1. ♞h8 ♞e5 2. ♞d8 ♞c6#, c) 1. ♞e8 ♞b5 2. ♞h8 ♞d6#.

DEFINITÍVNE VÝSLEDKY

Proti predbežnému výsledku súťaže mnohoťažiek časopisu PAT A MAT 2006-2007 (pozri PaM 62, 2008) prišla námietka proti I. cene Š. Sovíka, ktorá má predchodcu v skladbe toho istého autora (cena, Martin-Žilina 2000-2001: ♚a7, ♜d8, ♜e4, ♚d2, ♚d3, ♞e1, ♞g5 – ♚f2, ♜h2, ♜f7, ♜g2, ♚f5, ♚g1, ♞a1, ♞b4, ♞b3, b7, c6, e5, e7, g3, g4 – #4, 1. ♚c4!). Rozhodca námietku uznal, vyznamenanie zrušil a skladbe udelil špeciálnu cenu. Definitívny výsledok súťaže mnohoťažiek PaM 2006-2007 je potom takýto: I.-II. cena e.a. Jevgenij Fomičev, I.-II. cena e.a. Oto Mihalčo, špeciálna cena Štefan Sovík. Ostatné vyznamenania sa nemenia.

Proti predbežnému výsledku jubilejného turnaja mnohoťažiek „Mihalčo 50“ (pozri PaM 61, 2008) neprišli v stanovenej lehote žiadne námietky a tak sa výsledok stáva definitívnym v pôvodnej podobe.

SPÍŠSKÁ BOROVÍČKA

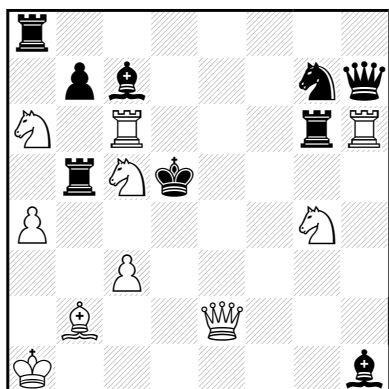
the 20th theme tourney, 51. WCCC C 5.9.2008

The tourney was announced for all kinds of problems in 2 moves (#2, =2, h#2, s#2, etc...). Twins, more solutions, promoted pieces and also all kinds of fairy pieces and/or conditions were allowed. The problem had to show one of the CYCLONE themes (see the book CYCLONE by Peter Gvozdják or visit: <http://members.tripod.com/~JurajLorinc/chess/cyclone.htm>). In addition, at least one mate with dual avoidance was required. Example see 933.

L'udovít Lačný

4. miesto

Československo – Švédsko 1970

933

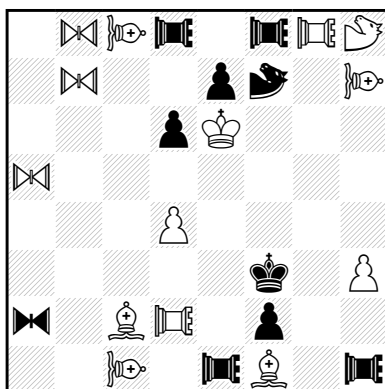
#2 (10+9)

James Quah

Čestné uznanie

20. TT Spišská borovička

51. WCCC C 5.9.2008

934

#2 (14+10)

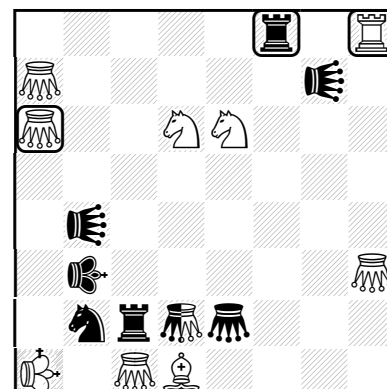
♞= equihopper

Juraj Lörinc

Cena

20. TT Spišská borovička

51. WCCC C 5.9.2008

935

#2 (9+7+1)

♞=cvrčkový kráľ,

♞=klokan,

♞=paralyzujúci kameň

■ **933:** 1...♞:g4 2.♞:c7# **A** (2.c4+?, 2.♞d3+?), 1...♞:c6 2.c4# **B** (2.♞d3+?, 2.♞:c7+?), 1...b:c6 2.♞d3# **C** (2.♞:c7+?, 2.c4+?), 1.♞e4! hr. 2.♞c4#, 1...♞:g4 2.c4# **B** (2.♞d3+?, 2.♞:c7+?), 1...♞:c6 2.♞d3# **C** (2.♞:c7+?, 2.c4+?), 1...b:c6 2.♞:c7# **A** (2.c4+?, 2.♞d3+?).

■ **934:** 1.♞g4? hr. 2.d5# **A**, 1...♞g6 a 2.♞d1# **B**, 1...♞a8!, 1.♞f5? hr. 2.♞d1# **B**, 1...♞g6 a 2.♞g2# **C**, 1...♞:h7!, 1.♞f4! hr. 2.♞g2# **C**, 1...♞g6 a 2.d5# **A**, 1...♞:h8 2.♞f5#.

■ **935:** 1.♞h7? hr. 2.♞c5# **A**, 1...♞d3 a 2.♞:c2# **B**, 1...♞c4 b 2.♞d4# **C**, 1...♞b1!, 1.♞a5! hr. 2.♞:c2# **B**, 1...♞d3 a 2.♞d4# **C** (2.♞c5?), 1...♞c4 b 2.♞c5# **A** (2.♞d4?), 1...♞:d1 2.♞d4#.

Award: For the jubilee 20th tourney I have chosen too difficult theme. Even the experts are not of the very same opinion what a dual avoidance really is. Then, probably the example was not completely clear, too. The result was I have received only two problems of good quality which I decided to award. (For the next year I promise to give something much simpler.)

Čestné uznanie: 934 (Quah)

Ukrainian cycle with dual avoidance in variation mates.

Cena: 935 (Lörinc)

Shedey cycle with dual avoidance in solution only. Motivation is interesting, but the fairy means are quite diverse.

Peter Gvozdják, Jūrmala, 5.9.2008

Čísla počítačom nekontrolovaných skladiieb sú podčiarknuté.
The numbers of the compositions not computer tested are underlined.

VÝSLEDKY SKLADATEĽSKÝCH SÚŤAŽÍ

JURAJ BRABEC 70 JT * * * * * DVOJŤAŽKY

Predbežný výsledok skladateľskej súťaže

Rozhodca: Juraj Brabec (Bratislava)

Skladateľská súťaž pri príležitosti 70. narodenín Juraja Brabca bola vypísaná na novostrategické dvojťažky s najmenej trojfázovou zámenou Brabcovho typu (kombinovaná zámena, v ktorej dva tematické ťahy, t.j. obrany alebo maty jednej fázy, sú rozdelené po jednom do ďalších dvoch fáz, napr. $aA bB - aC(D,B) - bC(D,A)$ alebo $aA bB - c(d,b)A - c(d,a)B$ alebo $aA bB - aC(B) - c(a)B$), a to v oddelení ortodoxných úloh a exoúloh s ľubovoľnými exokameňmi a exopodmienkami. Do súťaže autori zaslali dovedna 47 skladieb, z toho, žiaľ, 11 bolo netematických. Zo zvyšných 36 skladieb bolo 25 ortodoxných a 11 neortodoxných.

V ortodoxnom oddelení sa zúčastnili skladby týchto autorov: 1, 2 Ladislav Salai a Emil Klemanič, 3 Štefan Sovík, 4, 5 Valentin Rudenko a Viktor Melničenko, 6 Emil Klemanič, 7 Peter Gvozdják a Emil Klemanič, 8 Anatolij Vasylenko a Mark Basystyj, 9 – 11, 17 Ľudovít Lačný, 13, 14 Vasyľ Ďačuk, 18 Mark Basystyj a Anatolij Vasylenko, 20, 21 Zoltán Labai, 22 Valerij Šašin, 23 Jevgenij Fomičev, 24 Peter Gvozdják, 25 – 27 Pavel Murašev, 28 Vasyľ Markovcij, 29 Vasilij Černych, 30 – 40 Ivan Prokop.

V oddelení exoskladieb: 12 Ľudovít Lačný, 15, 16, 19 Vasyľ Ďačuk, 41 – 43 Karol Mlynka, 44 Peter Gvozdják, 45 Juraj Lörinc, 46 Juraj Lörinc a Ľudovít Lehen, 47 Ľudovít Lehen a Juraj Lörinc.

Usporiadateľ súťaže Ivan Jarolín skladby očísloval a v anonymnom vyhotovení odovzdal rozhodcovi, ktorým bol jubilant. Ten vypracoval tento posudok:

Téma trojfázovej kombinovanej zámeny vo dvoch variantoch prežívala svoj najväčší rozkvet v šesťdesiatych a sedemdesiatych rokoch minulého storočia. Bolo to obdobie, keď na Slovensku vyrastala silná generácia šachových skladateľov, z ktorých viacerí si získali svetové meno a tejto záľube sa venujú dodnes. Bolo to obdobie, v ktorom som začínal aj ja a pod dojomom Formánkovej systematiky sa kombinovaná trojfázová zámena stala predmetom môjho „objavovania“ na dlhé roky. To bola tiež príčina, prečo som pre svoj jubilejný turnaj zvolil túto tému, aj keď som vedel, že už je pomerne vyčerpaná a zastaraná. Napriek tomu sa však na turnaji zúčastnilo niekoľko veľmi zaujímavých skladieb, ktoré našli v danej téme predsa len niečo nového. Potešila ma najmä úroveň exoskladieb a prvé ceny v oboch oddeleniach. Niektoré skladby pôsobili dojomom, akoby to boli dve verzie tej istej myšlienky a toho istého autora. V takom prípade som z nich vybral na vyznamenanie vždy len jednu, a to tú, ktorá mala lepšiu konštrukciu, alebo výraznejší obsah.

Na záver chcem poďakovať všetkým zúčastneným autorom, že boli ochotní zaoberať sa mojou obľúbenou novostrategickou témou – trojfázovou kombinovanou zámenou hier a vrátiť sa tak spolu so svojimi skladbami a so mnou do čias mojej mladosti. Srdečná vďaka za účasť!

I. cena: 936 (Peter Gvozdják, Slovensko, 24): Nádherné skĺbenie strategických motívov s novostrategickým mechanizmom, čomu dominuje súboj bieleho a čierneho jazdca. Po ľubovoľnom ťahu $\triangle e4$ vzniká hrozba s braním $\blacktriangle d5$, ktorú však vyvracia jeho ľubovoľný ťah. Biely preto musí okrem hrozby (primárny útočný motív) pripraviť aj pokračovanie (sekundárny útočný motív), pri ktorom by využil odclonenie svojej dámy. Vo dvoch zvodnostných fázach a v riešení preto prvým ťahom nielenže odcláňa $\triangle g2$, ale tiež zacláňa čierne diaľkové kamene ku kráľovským poliam $e5, f5, e7$, na ktorých potom po ťahu $1... \blacktriangle d5$ matuje. Čierny jazdec má však proti tejto sekundárnej hrozbe k dispozícii vždy inú predĺženú obranu, spočívajúcu v predbežnom uvoľnení jedného z týchto polí, pričom sa však opäť poškodí zrušením krytia iného z nich. Vynikajúce je, že forma motivácie bielych či čiernych ťahov je založená skoro výlučne na clonení. Primárny útočný motív prvých ťahov bieleho je uskutočnený formou odclonenia, sekundárny formou zaclonenia, čierny sa ľubovoľným ťahom $\blacktriangle d5$ poškodí formou odclonenia (v jednom

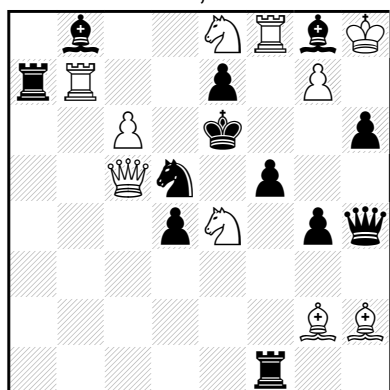
prípade odchodom), a forma obrany proti sekundárnej hrozbe je zaclonenie, pričom sa zároveň touto formou opäť poškodí! Jednoducho, temer neuveriteľná harmónia po každej stránke, ústiaca do trojfázovej zámene (RVm)-(RVm)-(RVm), Z-32-43. Keďže zámenu (RV), t.j. dvojfázovú a dvojvariantovú kombináciu polorecipročnej zámene s voľnou zámenou, podľa oficiálnej slovenskej terminológie nazývame recipročnovoľnou, jej vzájomnú trojfázovú kombináciu môžeme preto nazvať trojfázovou cyklickou recipročnovoľnou zámenou. (V článku „Cyklické zámene s fázovým opakovaním“, PAT A MAT 52, som napísal: „...na cyklickú recipročnovoľnú zámenu matu príklad asi neexistuje“. Je tu!) Jednoznačne najlepšia skladba súťaže.

II. – III. cena ex aequo 937 (Štefan Sovík, Slovensko, 03): Zaujímavá štvorfázová zámena hier, ku ktorej je vďaka fáze so šachujúcim prvým ťahom pridaná aj zámena funkcie úvodníka za variantový mat po neobrane (Banného téma v opačnej forme). Bez tejto fázy by skladba obsahovala zámenu hier typu (RVm)-(RVm)-OVmo, Z-32-43, s ňou vznikajú ešte ďalšie tri dvojice: MmVmo-MmVmo-VmoVmo, dovedna Z-42-45. Šach v prvom ťahu zvodnosti považujem v tomto prípade za tematický. Mechanizmus zámene je veľmi jednotný, a je v podstate založený na krytí kráľovských polí f3 a f5, ktoré sú v postavení diagramu dvakrát kryté bielym i čiernym. Preto v zdanlivej fáze vychádzajú maty iba na tom kráľovskom poli, ktorého krytie zrušil čierny dvojnásobne (škodlivý motív: priame zrušenie krytia odchodom a zaclonením). Vo zvodnostnej fáze po 1. ♖e7? a v riešení jedno čierne krytie striedavo ruší biely svojím útočným motívom (priviazaním), ale zároveň zoslabujúcim motívom ruší aj jedno biele krytie druhého kráľovského poľa (odchodom), čoho konečným dôsledkom je polorecipročný charakter oboch zdanlivých variantov. Obrany na poli c4 harmonicky dokončujú celý mechanizmus zámene a plynule nadväzujú na oblasť zámene funkcie ťahu vo fáze so šachujúcim prvým ťahom. Veľmi dobré.

Peter Gvozdják

I. cena

Brabec 70 JT, C 26. 5. 2008

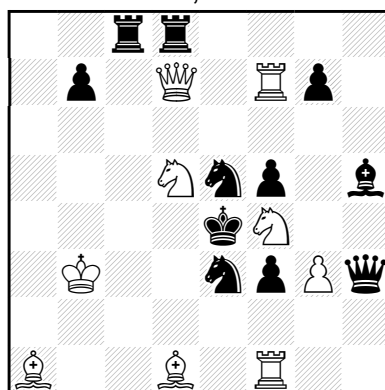
936

#2 (10+12)

Štefan Sovík

II. – III. cena ex aequo

Brabec 70 JT, C 26. 5. 2008

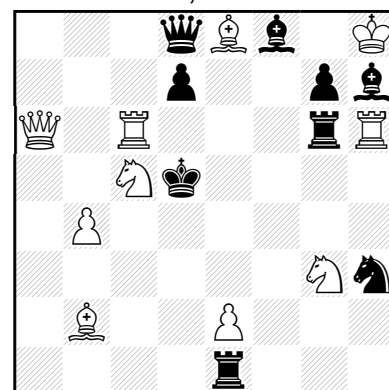
937

#2 (9+11)

A. Vasylenko & M. Basystyj

II. – III. cena ex aequo

Brabec 70 JT, C 26. 5. 2008

938

#2 (10+9)

	a	b	c	d
A	B			
B			C	
C				A

■ **936:** 1. ♘4d6? hr. 2. ♕:d5, ♖:d5#; 1... ♗d5~ a 2. ♖e5# **A**, 1... ♗f4! b 2. ♖:f5# **B**, 1... ♗f3!; 1. ♘f2? hr. 2. ♕:d5, ♖:d5#, 1... ♗d5~ a 2. ♖:f5# **B**, 1... ♗f6! c 2. ♖:e7# **C**, 1... ♗e3!; 1. ♘4f6! hr. 2. ♕:d5, ♖:d5#, 1... ♗d5~ a 2. ♖:e7# **C**, 1... ♗c7! d 2. ♖e5# **A**.

	a	b	c	d
A	B			
B			C	D
C	B			E
D		A	E	

■ **937:** 1... ♗3g4 a 2. ♖:f5# **A**, 1... ♗5g4 b 2. ♕:f3# **B**, 1. ♖a4+?, 1... ♗5c4 c 2. ♖e7# **C**, 1... ♗3c4 d 2. ♖e1# **D**, 1... ♗c4!; 1. ♖e7? **C** hr. 2. ♖:e5#, 1... ♗3g4 a 2. ♕:f3# **B**, 1... ♗3c4 d 2. ♕c2# **E**, 1... ♗e8!; 1. ♖e1! **D** hr. 2. ♖:e3#, 1... ♗5g4 b 2. ♖:f5# **A**, 1... ♗5c4 c 2. ♕c2# **E**.

	a	b	c
A	B		
B	A		
C			D
C			E

■ **938:** 1...d:c6 a 2. ♖d3# **A**, 1... ♗:c6 b 2. ♖a2# **B**, 1. ♘ce4? hr. 2. ♖c4#, 1...d:c6 a 2. ♖a2# **B**, 1... ♗:c6 b 2. ♖d3# **A**, 1... ♗c1!; 1. ♘e6? hr. 2. ♖c4#, 1...d:c6 a 2. ♖:c6# **C**, 1... ♗h4 c 2. ♘c7# **D**, 1... ♗g4!; 1. ♘:d7! hr. 2. ♖c4#, 1... ♗:c6 b 2. ♖:c6# **C**, 1... ♗h4 c 2. ♘b6# **E**, (1... ♗c1 2.e4#), (1... ♗g4 2. ♕f7#).

II. – III. cena ex aequo 938 (Anatolij Vasylenko a Mark Basystyj, Ukrajina, 08): Štvorfázová zámerna dvoch variantov, v ktorej vystupujú tri rôzne obrany a päť rôznych matov – Z-42-35. Medzi zdanlivou a prvou zvodnostnou fázou je po antiduálovom blokovaní poľa c6 uskutočnená recipročná zámerna, medzi ďalšou zvodnosťou a skutočnou fázou nájdeme po tých istých obranách nový, ale v oboch fázach ten istý mat (zámerna obrany). V týchto fázach pribudne tiež nová obrana, po ktorej nasleduje zámerna matu. Pekným doplnkom je skutočnosť, že zvodnostné fázy sa vyvracajú ťahmi 1... ♖c1!, resp. 1... ♖g4!, ktoré ale v riešení vytvárajú varianty 1... ♖c1 2.e4# a 1... ♖g4 2. ♕f7#. Vzdušná pozícia.

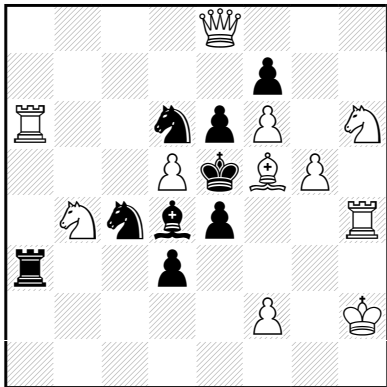
IV. cena 939 (Valentin Rudenko a Viktor Meľničenko, Ukrajina, 04): Originálna kombinácia zámeny hier so zámenou funkcie ťahov. Mat 2. ♖:e4, vychádzajúci v zdanlivej fáze (keď ♗e6 je vo väzbe) po ťahu ♗d6, je v riešení hrozbou, práve tak, ako je hrozbou vo zvodnostnej fáze mat 2. ♗c6, vychádzajúci v riešení (keď vo väzbe je ♗d6) po ťahu pešiaka 1...e:d5. Týmto zaujímavým spôsobom je uskutočnená dvojnásobná zámerna funkcie hrozby za variantový mat (po neobrane) a včlenená do ostatného obsahu so zámenou hier. Ten je v troch fázach uskutočnený pomocou šiestich obrán a štyroch matov. Jednotná je motivácia úvodníka – útočným motívom je znemožnenie ťahu priviazaním, zoslabujúcim motívom jeho opak – umožnenie ťahu odviazaním – práve tak, ako aj motivácia čiernych obrán, kde vo dvoch fázach sa využíva predĺžená obrana čierneho jazdca, pričom v tretej sa tento jazdec priviaže.

V. cena 940 (Valerij Šaňšin, Ruská federácia, 22): Výrazný novostrategický mechanizmus vedie k zámeny (RVm)-(RVm)-OoVm, Z-32-43, doplnenej o obranu 1... ♗c3!, ktorá je v jednej fáze vyvrátením a v ďalších dvoch vytvára variant so zámenou matu. Škodlivým motívom oboch obrán zdanlivej hry, ktorá je zdôraznená zvodnosťou 1. ♕c6?, je umožnenie šachovania odclovením dvoch rôznych bielych batérií. V ďalších dvoch fázach biely vždy jednu z týchto tematických obrán znemožní priviazaním, ale pripraví novú v dôsledku uvoľnenia matovej siete braním.

V. Rudenko & V. Meľničenko

IV. cena

Brabec 70 JT, C 26. 5. 2008

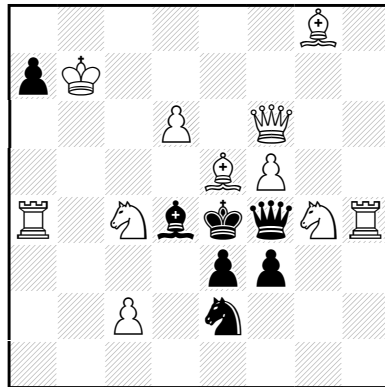
939

#2 (11+9)

Valerij Šaňšin

V. cena

Brabec 70 JT, C 26. 5. 2008

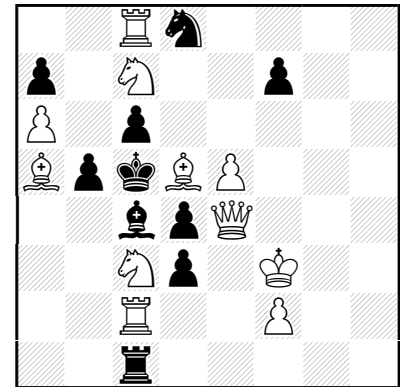
940

#2 (11+7)

V. Šaňšin (verzia J. Brabec)

V. cena

Brabec 70 JT, C 26. 5. 2008

941

#2 (11+10)

	a	b	c	d	e	f
A	B	C				
D	B			C		
A					D	B

	a	b	c	d	e
A	B				!
C		A			D
		C		B	E

	a	b	c	d	e
A	B				D
C		A			!
		C		B	E

■ 939: 1... ♗d~ a 2. ♖:e4# A, 1... ♗:f5 b 2. ♗:f7# B, 1...e3 c 2.f4# C, 1. ♕:e4? hr. 2. ♗c6# D, 1... ♗d~ a 2. ♗:f7# B, 1... ♗:e4 d 2.f4# C, 1... ♗a5!, 1. ♖b8! hr. 2. ♖:e4# A, 1...e:f5 e 2. ♗:f7# B, 1...e:d5 f 2. ♗c6# D.

■ 940: 1. ♕c6? hr. 2. ♕d5#, 1... ♖:e5 a 2. ♗f2# A, 1... ♕:e5 b 2. ♗d2# B, 1... ♗c3! e, 1. ♗c:e3? hr. 2. ♕d5#, 1... ♖:e5 a 2. ♖:e5# C, 1... ♖:e3 c 2. ♗f2# A, 1... ♗c3 e 2. ♖:d4# D, 1... ♖:g4!, 1. ♗g:e3! hr. 2. ♕d5#, 1... ♕:e3 d 2. ♗d2# B, 1... ♕:e5 b 2. ♖:e5# C, 1... ♗c3 e 2. ♖:f4# E.

■ 941: 1...c:d5 a 2. ♗e6# A, 1... ♕:d5 b 2. ♗a4# B, 1...d:c3 e 2. ♖e3# D, 1. ♗3:b5? hr. 2. ♖:d4#, 1...c:d5 a 2. ♖:d5# C, 1...c:b5 c 2. ♗e6# A, 1... ♗e6!, 1. ♗7:b5! hr. 2. ♖:d4#, 1... ♕:d5 b 2. ♖:d5# C, 1... ♕:b5 d 2. ♗a4# B, 1...d:c3 e 2. ♖:c4# E, 1... ♗e6 2. ♖:c6# F.

Batériové maty zo zdanlivej fázy potom vyjdú po blokovaní uvoľneného poľa tým tematickým kameňom, ktorý nebol priviazaný, pričom po pôvodných obranách zdanlivej fázy vyjde nový mat. Výborne, iba to nešťastné vyvrátenie 1...♔:g4!, ktoré vyplýva z toho, že v schéme bola použitá čierna dáma. Keby sa namiesto nej použil čierny pešák, mohla by vzniknúť verzia 941.

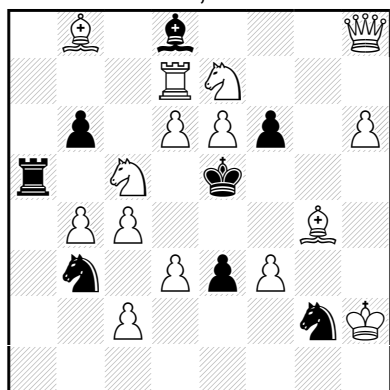
1. čestné uznanie 942 (Ľudovít Lačný, Slovensko, 10): Trojfázová cyklická zámerna funkcie hrozby a dvoch variantových matov, nie však po dvoch, ale po štyroch rôznych obranách. Ale aj táto nepravidelnosť je vybudovaná „pravidelne“. Skutočná fáza vytvára s oboma zvodnostnými fázami recipročnú zámernu funkcie hrozby a variantového matu po tej istej obrane (le Grandova téma) spolu so zámernou jednej obrany, kým obe zvodnostné fázy kombinujú zámernu obranu iba s recipročnou zámernou funkcie hrozby za variantový mat po rôznych obranách (pseudo-le Grandova téma). Z pohľadu zámerny hier **MmOo-MmOo-OoVm**, Z-32-43. Tento novostrategický mechanizmus je docielený striedavým uzatváraním matovej siete priamym napadnutím jedného z dvoch voľných kráľovských polí vo zvodnostných fázach a tiež predbežným uzavretím matovej siete vzdialených kráľovských polí v riešení. Zriedkavá novostrategická téma, trochu ťažkopádna konštrukcia okolo poľa d6 a šokujúce vyvrátenie zvodnostnej fázy po 1.♔g3? Jediné čo môže Ľuda ospravedlniť je, že ťahom 1...♚:c5! nechcel v skutočnosti zobrať bielu jazdca a tým aspoň čiastočne znížiť jeho materiálnu prevahu, ale iba pokryť pole c6. A teraz vážne: obranným motívom je v tomto prípade iba priame krytie hrozbového poľa (príchodom), takže branie som mu prepáčil.

2. čestné uznanie 943 (Ladislav Salai jr. a Emil Klemanič, Slovensko, 02): Táto skladba má o jednu fázu menej ako 01 s rovnakým mechanizmom, ale namiesto jednej voľnej zámerny sa v nej mení obrana – **MmVm-MmVm-OoO**, Z-32-44. Uprednostil som ju napriek tomu, že má iba tri fázy, lebo novostrategický mechanizmus je v nej jednotnejší, šach bielu kráľovi ako obranný motív je výraznejší a dobre pôsobí aj zámerna obrana po braní pešákom c3. Samozrejme, dobre pôsobia aj oba zdanlivé varianty s využitím väzby čiernych tematických kameňov.

Ľudovít Lačný

1. čestné uznanie

Brabec 70 JT, C 26. 5. 2008

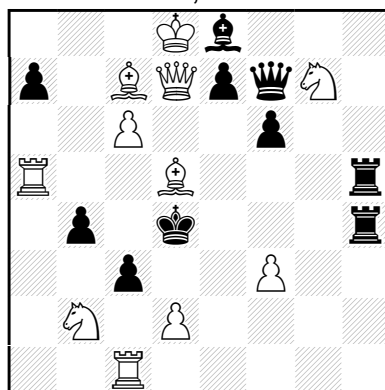
942

#2 (15+8)

L. Salai jr. & E. Klemanič

2. čestné uznanie

Brabec 70 JT, C 26. 5. 2008

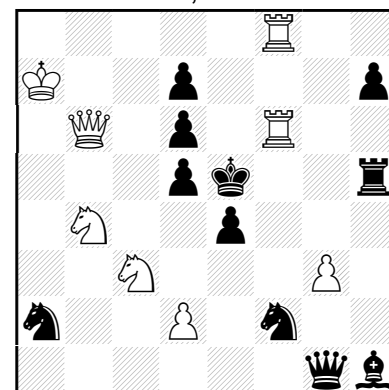
943

#2 (11+10)

V. Rudenko & V. Meľničenko

3. čestné uznanie

Brabec 70 JT, C 26. 5. 2008

944

#2 (8+11)

		a	b	c	d
A	B	C			
B			C	A	
C			A	B	

■ 942: 1.c3? hr. 2.♘g6# A, 1...♞f4 a 2.♘c6# B, 1...♔f4 b 2.♚:f6# C, 1...♞h4!, 1.♔g3? hr. 2.♘c6# B, 1...♔d4 c 2.♚:f6# C, 1...♞d4 d 2.♘g6# A, 1...♚:c5!, 1.♞e4! hr. 2.♚:f6# C, 1...♔f4 b 2.♘g6# A, 1...♔d4 c 2.♘c6# B.

		a	b	c	d
		A	B		
		C		D	
			C		D

■ 943: 1...♚:d5 a 2.♘f5# A, 1...♚:d5 b 2.♘e6# B, 1.♚e6? hr. 2.♚e3#, 1...♚:d5+ a 2.♚:d5# C, 1...c:d2 c 2.♚c4# D, 1...♚e5!, 1.♚f5! hr. 2.♚d3#, 1...♚:d5+ b 2.♚:d5# C, 1...c:b2 d 2.♚c4# D.

		a	b	c	d	e	f	g
		A	B					
E	A		C	D				
					A	B	D	E

■ 944: 1...e3 a 2.d4# A, 1...d4 b 2.♚:d6# B, 1.♚e3? E hr. 2.d4# A, 1...d4 b 2.♚f4# C, 1...♞d3 c 2.♘:d3# D, 1...♚d1!, 1.♞:e4! hr. 2.♚e8#, 1...♞:e4 d 2.d4# A, 1...d:e4 e 2.♚:d6# B, 1...♞:e4 f 2.♘:d3# D, 1...♔:e4 2.♚e3# E.

Veľmi výrazné sú i novostrategické motívy zvodníka a úvodníka. Útočnými motívmi sa znemožní ťah jednej z tematických čiernych figúr k polu d5 (zачlonením) a uzavrie matová sieť k poliam e3 a d3 (priamym napadnutím), zoslabujúcim motívom sa odcloní línia šachovania bieleho kráľa.

3. čestné uznanie 944 (Valentin Rudenko a Viktor Melničenko, Ukrajina, 05): Jedna záměna funkcie hrozby a jedna záměna funkcie úvodníka, vždy za variantový mat po neobrane, je tu v troch fázach kombinovaná so záměnou hier, v ktorej nájdeme jednu záměnu matu, ale až tri záměny obrán. Mechanizmus záměny sa krúti okolo ♗e4, ktorý v zdanlivej hre vytvára variant, vo zvodnosti sa priviaže a v riešení sa berie so súčasným uvoľnením kráľovského pol'a. V dôsledku toho vystupuje ťah 2.d4 raz ako hrozba a dvakrát ako variantový mat, pričom vždy po inej obrane a inom škodlivom motíve (priame zrušenie krytia, resp. uzavretie kráľovského pol'a blokovaním).

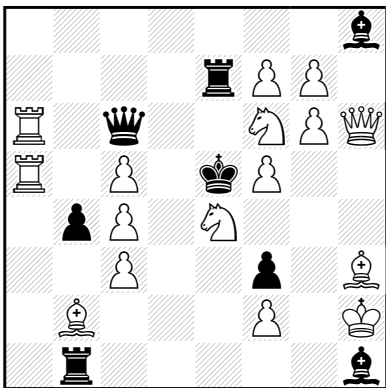
4. čestné uznanie 945 (Emil Klemenič, Slovensko, 06): V základnom postavení diagramu sa ♗f6 a ♗e4 navzájom kryjú, a keďže v oboch zvodnostných fázach robia prvý ťah, uvoľňujú tak striedavo čiernemu kráľovi po voľnom poli. Po ich opätovnom uzavretí blokovaním a po vstupe kráľa na tieto polia vychádzajú v oboch fázach rovnaké maty, čím vzniká záměna dvoch obrán. V riešení jazdci ostávajú na svojich miestach, tieto polia pokryje ešte raz biela dáma, a po pôvodných obranách na týchto poliach (pričom škodlivým motívom už nie je blokovanie) k záměne obrán pribudne ešte dvojnásobná záměna matu a variantu, dovedna **MmVm-MmVm-OoO**, Z-32-44. Mechanizmus známy zo súťaže Antalya 2008 vhodne rozšírený o tretiu fázu.

5. čestné uznanie 946 (Peter Gvozdjak a Emil Klemenič, Slovensko, 07): Je zrejmé, že ♖c6, ktorá v základnom postavení stojí ďaleko od čierneho kráľa, si v prvom ťahu nezahrá, lebo by uviedla do činnosti hrozivú batériu namierenú proti bielemu kráľovi. Preto musí čakať na svoju príležitosť až do druhého ťahu, ktorú aj využíva a vo dvoch fázach sa zúčastňuje vždy na jednom peknom variante. Problém je ale v tom, že obe tieto fázy sú zvodnostné a že táto veža je teda v riešení zbytočná. Je to chyba? Je iste veľa takých odborníkov, ktorí by povedali, že rozhodne

Emil Klemenič

4. čestné uznanie

Brabec 70 JT, C 26. 5. 2008

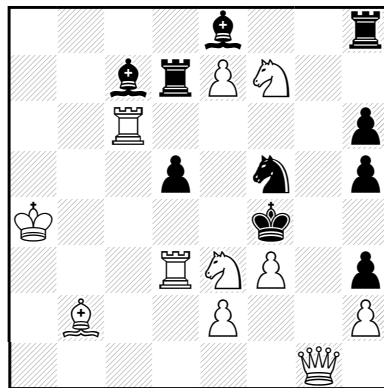
945

#2 (16+8)

P. Gvozdjak & E. Klemenič

5. čestné uznanie

Brabec 70 JT, C 26. 5. 2008

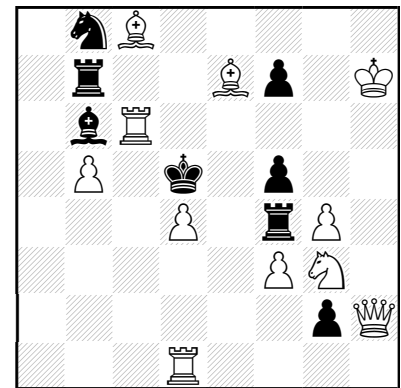
946

#2 (11+10)

M. Basystyj & A. Vasylenko

1. pochvala

Brabec 70 JT, C 26. 5. 2008

947

#2 (11+8)

	a	b	c	d
	A	B	!	
			B	A
	C		D	

■ **945:** 1. ♗g3? hr. 2. ♗g4#, 1... ♖:f6 a 2. ♖e3# A, 1... ♗:f6 b 2.g:h8 ♖, ♗# B, 1... ♖e4! c, 1. ♗h5? hr. 2. ♖f4#, 1... ♖e4 c 2.g:h8 ♖, ♗# B, 1... ♗e4 d 2. ♖e3# A, 1... b:c3!, 1. ♖h4! hr. 2. ♖g3#, 1... ♖:f6 a 2.c6# C, 1... ♖e4 c 2. ♖e4# D.

	a	b
	A	B
	C	D
	D	A

■ **946:** 1. ♖c1? hr. 2. ♗:d5, ♗g2#, 1... ♗~ a 2. ♖d4# A, 1... ♗:e3 b 2. ♖f6# B, 1... ♗g3!, 1. ♖:d5? hr. 2. ♖:f5#, 1... ♗~ a 2. ♖c4# C, 1... ♗:e3 b 2. ♖g3# D, 1... ♗d4!, 1. ♖g6! hr. 2. ♖:f5#, 1... ♗~ a 2. ♖g3# D, 1... ♗:e3 b 2. ♖d4# A.

	a	b	c
	A	B	
	C		D
		E	F

■ **947:** 1. ♖:g2? hr. 2. ♖a2#, 1... ♖:f3 a 2. ♖:f3# A, 1... ♖:d4 b 2.f4# B, 1... ♖a7!, 1. ♖h5? hr. 2. ♖:f7#, 1... ♖:d4 b 2. ♖:f5# C, 1... ♖e4 c 2.f:e4# D, 1... ♖:e7!, 1. ♗:f5! hr. 2. ♗e3#, 1... ♖:f3 a 2. ♖e5# F, 1... ♖e4 c 2. ♖d6# E.

áno. Ale jeden zo základných novostrategických princípov hovorí, že v skladbách novostrategickej školy všetky fázy tvoria jeden celok, sú rovnocenné a preto je jedno, v ktorej fáze sa daný kameň využíva. S teóriou novostrategickej školy teda takto „nehrajúca“ figúra nie je v rozpore. Je ale tiež pravda, že celkový dojem z novostrategickej zámery by bol určite plnší a elegantnejší, keby dej skladby vyvrcholil, a všetky figúry sa rozohrali práve vo finále, ktorým je riešenie. Áno, som ale tiež presvedčený, že táto skutočnosť by sama o sebe nikdy nemala postačovať na diskvalifikáciu celej skladby a jej závažnosť by sa vždy mala posudzovať až po jej konfrontácii s obsahom, ktorý do skladby vložil autor. Preto som ani ja túto skladbu nevytlúčil a po konfrontácii konštrukčného a obsahového hľadiska som skladbe udelil toto čestné uznanie. A aby som nezabudol na to najdôležitejšie, v skladbe je v troch fázach po predĺženej obrane spracovaná špirálová zámerna matov (RMm)-(RMm)-MmMm, Z-32-24.

1. pochvala 947 (Mark Basystyj a Anatolij Vasylenko, Ukrajina, 18): Trojfázová zámerna jedného matu a jedného variantu (trojfázová metavol'ná zámerna) **MVo-MVo-MVo**, Z-32-36, jedna z cyklických trojfázových tém, v ktorej okrem zámery matu dochádza v každej fáze aj k voľnej zámene s fázovým opakovaním obrany. Tu je dosiahnutá pomocou nie príliš jednotného novostrategického mechanizmu a rôznorodými strategickými motívmi. Aj keď obranným motívom ťahu 1... ♖:e7! vo zvodnostnej fáze 1. ♔h5? nie je branie strelca, ale iba priame krytie hrozbového poľa (línie), myslím si, že verzia **948** by branie odstránila, bola by o niečo ekonomickejšia a obe zvodnostné fázy by mali jednotné vyvrátenie.

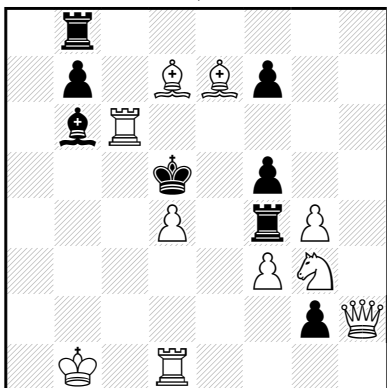
2. pochvala 949 (Vasyľ Markovcij, Ukrajina, 28): Veľmi zaujímavá, aj keď nepravidelná trojfázová zámerna hier i funkcie ťahov, v ktorej dominuje trojfázový cyklus troch ťahov bieleho, vystupujúcich vo funkcii hrozby a dvoch variantových matov po rôznych obranách. Tento cyklus je čiastočne narušený variantom 1... ♙:f4 2. ♖d5#, ktorý sa opakuje v oboch zvodnostných fázach, ale je to naozaj tak? I keď matujúci ťah je v každej z nich rovnaký, pole f6 sa kryje vždy iným spôsobom. Raz biely uzatvára matovú sieť priamo prvým ťahom, druhý raz nepriamo, až po odclonení v druhom ťahu. Okrem toho nájdeme v skladbe aj tri hrozbové paradoxy a vzdušnú konštrukciu. Vyvrátenie 1... ♖:d4! je tematické a preto branie veže nemožno považovať za nedostatok.

M. Basystyj & A. Vasylenko

(verzia J.Brabec)

1. pochvala

Brabec 70 JT, C 26. 5. 2008

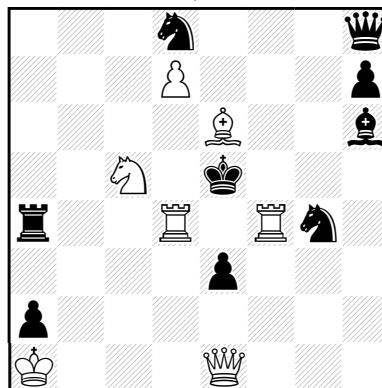
948

#2 (10+8)

Vasyľ Markovcij

2. pochvala

Brabec 70 JT, C 26. 5. 2008

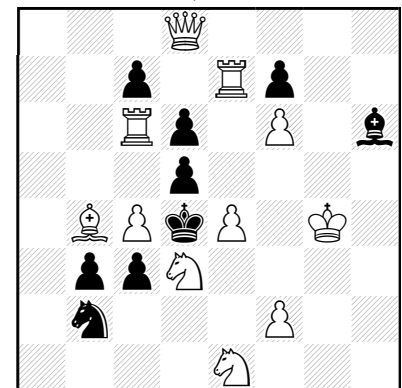
949

#2 (7+9)

Zoltán Labai

3. pochvala

Brabec 70 JT, C 26. 5. 2008

950

#2 (11+9)

	a	b	c	d
A	B	C		!
B		C	A	K
C	A	L		B

	a	b	c	d	e
	A	B			
	B		C		
				C	A

■ **949:** 1. ♔h4? hr. 2. ♖fe4#, 1... ♙f6 2. ♖f5#, 1... ♙:f4 2. ♖d5#, 1... ♖:d4!, 1. ♔c3? hr. 2. ♖f5#, 1... ♙:f4 2. ♖d5#, 1... ♖:d4 2. ♔:d4#, 1... ♔f6 2. ♖fe4#, 1... ♔f8!, 1. ♔g3! hr. 2. ♖d5#, 1... ♙f6 2. ♖fe4#, 1... ♙:f4 2. ♔:f4#, 1... ♖:d4 2. ♖f5#.

■ **950:** 1...d:c4 a 2. ♙c5# A, 1... ♙:d3 b 2. ♙f3# B, 1. ♙c5? hr. 2. ♙:b3#, 1...d:c4 a 2. ♙f3# B, 1...d:c5 c 2. ♔:d5# C, 1... ♙:c4!, 1. ♙e5! hr. 2. ♙5f3#, 1...d:e5 d 2. ♔:d5# C, 1...d:e4 e 2. ♙c5# A.

3. pochvala 950 (Zoltán Labai, Slovensko, 21): Nepravidielný cyklus troch matov bieleho po dvojiaciach v každej fáze (RVm)-OoVm-OVmo, Z-32-53. Zámery s opakovaním sa vo všeobecnosti zvyknú hodnotiť vyššie, ale v tomto prípade by bolo elegantnejšie, keby vo zvodnosti nenasledoval mat B (2. ♘f3#) po obrane, ktorá sa opakuje, ale po celkom inej. V takom prípade by v skladbe bola spracovaná cyklická trojfázová zámerna jednej obrany a jedného variantu (paravolná zámerna) OVm-OVm-OVm, Z-32-63, pendant k skladbe 18. Ale to zrejme nebolo zámerom autora.

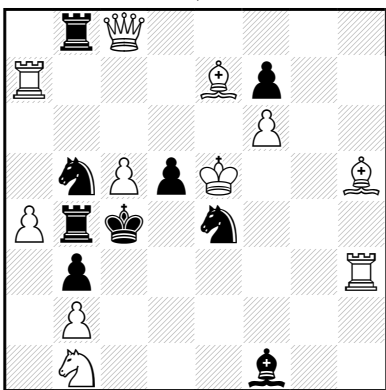
4. pochvala 951 (Vasyl' Ďačuk, Ukrajina, 14): Z dvoch skladieb s rovnakým a známym mechanizmom s Hanneliusovou témou po obranách v opačnej forme (13, 14) som vybral na vyznamenanie 14, ktorá má pridanú zaujímavú zámernu dvoch matov zjednotenú úvodnými ťahmi bieleho s rovnakými novostrategickými motívmi.

5. pochvala 952 (Pavel Murašev, Ruská federácia, 27): Skladba s pomerne veľkým počtom novostrategických prvkov, v ktorej ale nie sú jednotlivé fázy navzájom vyvážené a chýba im tiež výraznejší zjednocujúci mechanizmus. Zaujme zámerna rovnakej hrozby vo zvodnostných fázach za variantový mat v riešení (ktorý je tiež pripravený v základnej pozícii), vadí rovnaké vyvrátenie dvoch zvodností.

Vasyl' Ďačuk

4. pochvala

Brabec 70 JT, C 26. 5. 2008

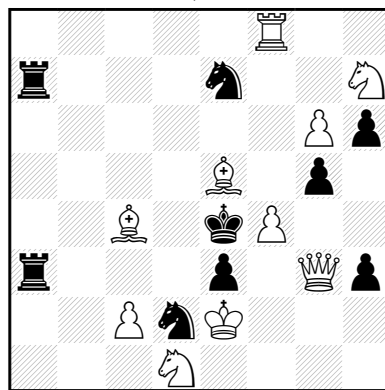
951

#2 (11+9)

Pavel Murašev

5. pochvala

Brabec 70 JT, C 26. 5. 2008

952

#2 (10+9)

	a	b	c	d
	A	B		
	A	C	D	E
	B	C	F	G

■ 951: 1... ♞bd6 a 2. ♘a3# A, 1... ♞ed6 b 2. ♘d2# B, 1... ♚a6? hr. 2. ♘a3# A, 1... ♞ed6 b 2. ♚c3# C, 1... ♚:a4 c 2. ♚:a4# D, 1... ♙:h3 d 2. ♙e2# E, 1... ♞g3!, 1... ♚g4! hr. 2. ♘d2# B, 1... ♞bd6 a 2. ♚c3# C, 1... ♚:a4 c 2. ♚:a4# F, 1... ♙:h3 d 2. ♚e2# G, (1... d4 2. ♙:f7#), (1... ♞d4 2. ♘a3#).

	a	b	c	d	e
	K	M			
	K	A	B		
	K	C	D	L	
	L	D		K	B

■ 952: 1. ♙e6? hr. 2. ♘f6# K, 1... ♞d5 a 2. ♙f5# M, 1... ♞g8!, 1... ♚g4? hr. 2. ♘f6# K, 1... ♞d5 a 2. ♚f5# A, 1... ♚3a6 b 2. ♘c3# B, (1... ♞g8 2. ♚f5#), 1... ♚7a6!, 1... ♙:e3? hr. 2. ♘f6# K, 1... ♞d5 a 2. ♙:d5# C, 1... ♚3a6 b 2. ♙d3# D, 1... ♚:e3+ c 2. ♚:e3# L, (1... ♞g8 2. ♙d5#), 1... ♚7a6!, 1... ♚c3! hr. 2. ♚:e3# L, 1... ♞d5 a 2. ♙d3# D, 1... ♞f5 d 2. ♘f6# K, 1... ♚:c3 e 2. ♘:c3# B.

JURAJ BRABEC 70 JT * * * * * EXODVOJŤAŽKY

Predbežný výsledok skladateľskej súťaže

Rozhodca: Juraj Brabec (Bratislava)

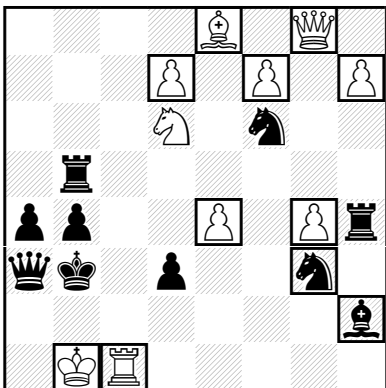
I. cena 953 (Peter Gvozdják, Slovensko, 44): Fantastická skladba! Keď si biely v prvom ťahu premení v jednej fáze ♙d7 na ♚, hrozí premeniť ♙f7 na ♚, keď v inej fáze začína s premenou ♙d7 na ♚, hrozbou je premena ♙f7 na ♙. A keď skúša v prvom ťahu premenu na ♙, hrozí ♙f8♗! Samozrejme, že v skutočnej fáze je potom úvodníkom premena na ♗ s hrozbou 2.f8♚#. Ale to je len začiatok. Tento krásny štvorfázový cyklus premien na dvoch rôznych poliach pokračuje aj rovnako krásnymi recipročnými zámernami matov a funkcie ťahov. Hrozby spolu s jedným z variantových matov vytvárajú šesť le Grandových tém a ďalších šesť recipročných zámern matov nájdeme medzi variantami všetkých fáz (Z-43-34). A to všetko preto, lebo autor postavil vežu b5 a jazdcov d6 a b6 na také polia, aby magické kamene mohli meniť ich farbu presne tak, aby mu to takto vyšlo a ako to takto očarilo aj rozhodcu.

II. cena 954 (Vasyľ Ďačuk, Ukrajina, 16): Krásny dôkaz využitia satového šachu v novostrategickej škole. V skladbe je spracovaná trojfázová kombinácia recipročnej zámeny funkcie hrozby za variantový mat (le Grandova téma) s Banného témou po obranách v opačnej forme a so zámenou hier typu **MmVo-MmVo-MOo**, Z-32-35. Ale možno viac ako samotná novostrategická zámena zaujme neobyčajná satovská motivácia jednotlivých ťahov. V zdanlivej hre sa vo vzájomnej spolupráci škodlivých motívov čiernych obrán a útočných motívov bielych ťahov (formou vzájomného zaclonenia na poli d5) uvoľňujú kráľovské polia d4 a e4, čo vedie v sate k matu. Vo zvodnostnej a skutočnej fáze dochádza k vzájomnému zacloneniu na d5 k poliam d4 a e4 už v prvom ťahu, pričom hrozbou je vždy druhé vzájomné zaclonenie k týmto poliam na poli e3. Čierny sa bráni opäť satovsky – buď strelcom zoberie úvodníkový kameň na d5, aby po vykonaní hrozby odchodom tohoto strelca mohol opäť uzavrieť uvoľnené kráľovské pole odclonením, alebo zahrá jednu z obrán zdanlivej hry (obranný motív – znemožnenie ťahu braním), pričom však uzavrie bielému kráľovi pole f1, ktoré teraz už biely môže uvoľniť odblokovaním a zaclonenie na e3 môže uskutočniť jazdcem z f1. Výborné.

Peter Gvozdják

I. cena

Brabec 70 JT, C 26. 5. 2008

953 #2 (10+10)

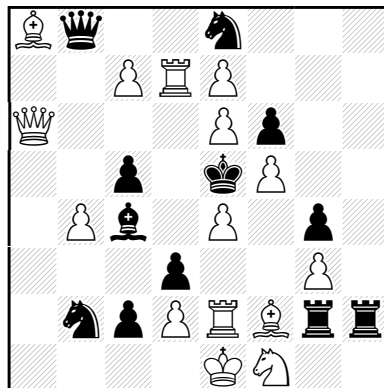
magické kamene

e8 g8 d7 f7 h7 e4 g4 g3 h2 b1 c1

Vasyľ Ďačuk

II. cena

Brabec 70 JT, C 26. 5. 2008

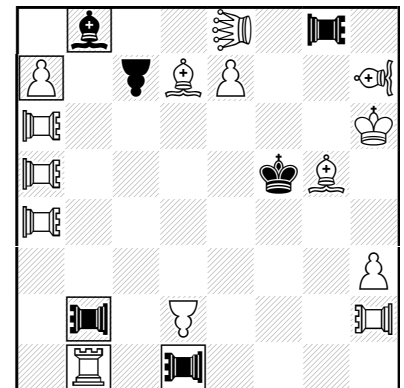
954 #2 (15+12)

satový šach

L. Lehen & J. Lörinc

III. cena

Brabec 70 JT, C 26. 5. 2008

955 3 riešenia #2 (14+6)

□=paralyzujúce kamene

♙=3-pešiak

♖=veľkodababový cvrček

	a	b	c
C	B	A	D
D	A	B	C
B	C	D	A
A	D	C	B

■ 953: 1. ♖d8 ♖(♙b5, ♗d6, ♘f6)? hr. 2. ♖f8 ♖(♘d6)♯ C, 1... ♗g3~(♘d6) a 2. ♖f8 ♖(♘d6)♯ B, 1... ♗gh5(♘d6, ♗f6) b 2. ♖f8 ♖(♘f6)♯ A, 1... ♗g:e4(♗f6) c 2. ♖f8 ♖(♘d6, ♘f6)♯ D, 1... ♗c4(♘c4, ♖d3)!, 1. ♖d8 ♖(♙b5, ♗d6)? hr. 2. ♖f8 ♖(♘d6, ♘f6)♯ D, 1... ♗g3~(♘d6) a 2. ♖f8 ♖(♘f6)♯ A, 1... ♗gh5(♘d6, ♘f6) b 2. ♖f8 ♖(♘d6)♯ B, 1... ♗g:e4(♘f6) c 2. ♖f8 ♖(♘d6)♯ C, 1... ♗:g8!, 1. ♖d8 ♖(♙b5, ♘f6)? hr. 2. ♖f8 ♖(♘d6)♯ B, 1... ♗g3~(♗d6) a 2. ♖f8 ♖(♘d6)♯ C, 1... ♗gh5(♗d6, ♗f6) b 2. ♖f8 ♖(♘d6, ♘f6)♯ D, 1... ♗g:e4(♗f6) c 2. ♖f8 ♖(♘f6)♯ A, 1... ♗:h7(♗h7)!, 1. ♖d8 ♖(♙b5)! hr. 2. ♖f8 ♖(♘f6)♯ A, 1... ♗g3~(♗d6) a 2. ♖f8 ♖(♘d6, ♘f6)♯ D, 1... ♗gh5(♗d6, ♘f6) b 2. ♖f8 ♖(♘d6)♯ C, 1... ♗g:e4(♘f6) c 2. ♖f8 ♖(♘d6)♯ B.

	a	b	c
	A	B	
B	E	C	D
A	D		C

■ 954: 1... ♗:f2 a 2. ♗d5♯ A, 1...d:e2 b 2. ♗d5♯ B, 1. ♗d5? B hr. 2. ♗e3♯ E, 1... ♗:f2 a 2. ♗e3♯ C, 1... ♗:d5 c 2. ♗e3♯ D, 1... ♗d6!, 1. ♗d5! A hr. 2. ♗e3♯ D, 1...d:e2 b 2. ♗e3♯ C, 1... ♗:d5 c 2. ♗e3♯ E.

	a	b	c
	A	B	K
	C	L	B
	M	C	A

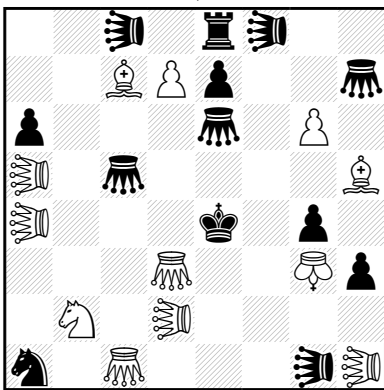
■ 955: 1. ♙d5! ~ 2. ♖d2♯, 1... ♙c4 a 2. ♖h5♯ A, 1... ♙c5 b 2. ♖g6♯ B, 1... ♙c6 c 2. ♙d:c6♯ K, 1. ♙d4! ~ 2. ♖d2♯, 1... ♙c4 a 2. ♖c8♯ C, 1... ♙c5 b 2. ♙d:c5♯ L, 1... ♙c6 c 2. ♖g6♯ B, 1. ♙d3! ~ 2. ♖d2♯, 1... ♙c4 a 2. ♙d:c4♯ M, 1... ♙c5 b 2. ♖c8♯ C, 1... ♙c6 c 2. ♖h5♯ A.

III. cena 955 (Ľudovít Lehen a Juraj Lörinc, Slovensko, 47): Skladby 46 a 47 sa líšili iba v detailoch a tie rozhodli, že som uprednostil 47, v ktorej sa mi páčil jednotný súboj bieleho a čierneho 3-pešiaka. Tento nový exokameň zekonomizoval celú konštrukciu skladby a zharmonizoval jej obsah, čím značne zvýšil estetický dojem z použitého novostrategického mechanizmu, ktorý je ináč už dosť obohraný. Oceňujem preto vynaliezavosť autorov, ktorí pri tomto svojom originálnom objave iste museli vynaložiť nemálo skladateľskej invencie. Skladba obsahuje dnes už skoro klasickú kolotočovú zámenu rozšírenú v každej fáze o ďalší variant, v ktorom vystupuje vždy jedna z tematických obrán a po nej nový mat. Veľmi jednotný je aj strategický obsah motivácie – primárnym útočným motívom je umožnenie ťahu odparalyzovaním, obranným motívom jeho opak – znemožnenie ťahu sparalyzovaním. Sekundárnym útočným motívom je priame predbežné uzavretie jedného z troch tematických kráľovských polí, ktoré v postavení diagramu všetky kryje ♖e8. Druhé pole potom uzatvára čierny v obrane (dababovocvrčkovou antibatériou), načo nasleduje mat ťahom ♖e8, ktorý síce uvoľní aj tretie kráľovské pole, ale v mate ho znovu pokryje. Jednotne pôsobia aj pridané varianty, ktoré vykonáva 3-pešiak braním svojho čierneho kolegu a odparalyzovaním ♙d7 matuje čierneho kráľa.

Vasyl' Ďačuk

1. čestné uznanie

Brabec 70 JT, C 26. 5. 2008

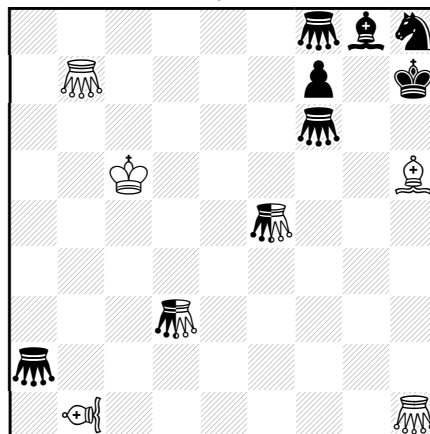
956

#2 (12+13)

Juraj Lörinc

2. čestné uznanie

Brabec 70 JT, C 26. 5. 2008

957

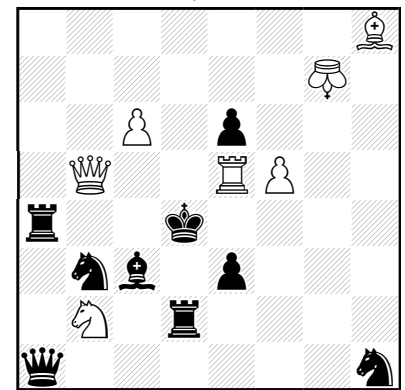
#2 (5+7+2)

šachovnica 9×9

Vasyl' Ďačuk

3. čestné uznanie

Brabec 70 JT, C 26. 5. 2008

958

#2 (7+9)

	a	b	c
	A	B	D
A	C	D	
B	D	C	

■ 956: 1...♞f5 a 2.♞5b4# A, 1...♞e3 b 2.♞2b4# B, 1...♞b8+ c 2.♞(♞)g2# D, 1.♞:g4? hr. 2.♞5b4# A, 1...♞f5+ a 2.♞(♞)d4# C, 1...♞e3+ b 2.♞(♞)g2# D, 1...♞a8!, 1.♞f2! hr. 2.♞2b4# B, 1...♞f5+ a 2.♞(♞)g2# D, 1...♞e3+ b 2.♞(♞)d4# C, 1...g3+ 2.♞(♞)f3#.

	a	b
	A	B
	C	D
	E	F
	G	H
	H	I
	J	K

■ 957: 1...♞c2 a 2.♞c7# A, 1...♞g6 b 2.♞b6# B, 1.♞d5? t., 1...♞c2 a 2.♞d6# C, 1...♞g6 b 2.♞c5# D, 1...♞e6!, 1.♞d7? t., 1...♞c2 a 2.♞d8# E, 1...♞g6 b 2.♞c8# F, 1...♞c7!, 1.♞d6? t., 1...♞c2 a 2.♞d7# G, 1...♞g6 b 2.♞c6# H, 1...♞c5!, 1.♞c5? t., 1...♞c2 a 2.♞c6# H, 1...♞g6 b 2.♞b5# I, 1...♞b4!, 1.♞b5! t., 1...♞c2 a 2.♞a6# J, 1...♞g6 b 2.♞a5# K.

	a	b	c	d	E
	A	B			E
	F	D	B	C	!
	C	G	D	A	H

■ 958: 1...♞a7+ a 2.♞(♞)g4# A, 1...♞g2+ b 2.♞(♞)d7# B, 1...♞g1+ e 2.♞(♞)d7# E, 1.♞h7? hr. 2.♞:e6#, 1...♞a7+ a 2.♞(♞)h4# F, 1...♞g2 b 2.♞d3# D, 1...♞h2+ c 2.♞(♞)d7# B, 1...♞a8 d 2.♞c4# C, 1...♞g1! e, 1.♞g8! hr. 2.♞:e6#, 1...♞a7 a 2.♞c4# C, 1...♞g2+ b 2.♞(♞)d8# G, 1...♞h2 c 2.♞d3# D, 1...♞a8+ d 2.♞(♞)g4# A, 1...♞g1+ e 2.♞(♞)d8# H, (1...♞c5 2.♞:c5#).

1. čestné uznanie 956 (Vasyl' Ďačuk, Ukrajina, 19): Veľmi pekný novostrategický mechanizmus vedie k trojfázovej kombinácii zámery dvoch matov s recipročnou zámenou (RR)-MmMm-MmMm, Z-32-24, ktorá je navyše harmonicky spojená s opačnou formou Dombrovskisovej a Hanneliusovej témy. Maty v zdanlivých variantoch vychádzajú v dôsledku uzavretia kráľovských polí f5 a e3 blokovaním. Útočnými motívmi zvodníka a úvodníka tieto dôsledky preberá na seba biely kráľ (priamym napadnutím), čím sa oba variantové maty menia na hrozby. Kráľ však týmito ťahmi vstupuje vždy do šachu, tým sa rozohrávajú jeho „prešporské“ vlastnosti a vďaka im dochádza k recipročnej zámene. Túto elegantnú kombináciu zámery hier a funkcie ťahu vhodne dopĺňa v zdanlivej hre ďalšia zámery obrany a doplňujúci variant po šachu prešporskému kráľovi pešiakom v riešení.

2. čestné uznanie 957 (Juraj Lörinc, Slovensko, 45): Skladba spĺňa predpísanú tému iba za predpokladu, že vo variantoch 1...♞g6 b 2.♞c6# H a 1...♞c2 a 2.♞c6# H, ktoré vystupujú vo dvoch rôznych fázach, je mat H totožný. Keďže sa mi skladba páčila, rozhodol som sa tento predpoklad pokladať za splnený. Originálne použitie neutrálnych kameňov vedie k jednoduchej, ale veľmi zaujímavej šesťfázovej zámene vo dvoch variantoch, v ktorej neutrálni cvrčkovia „tančujú (skáču) tak, ako im ♔ píska“. Použitie väčšej šachovnice zákonite vyplýva z mechanizmu zámery.

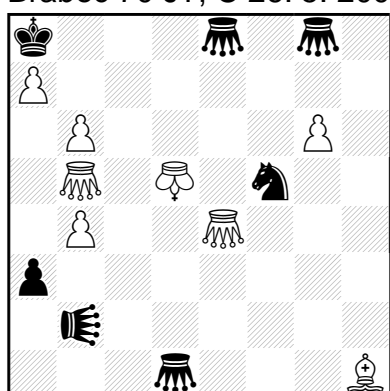
3. čestné uznanie 958 (Vasyl' Ďačuk, Ukrajina, 15): Veľké množstvo rôznych zámery, z ktorých však viaceré majú iba formálny charakter, pričom niektoré varianty sa bezo zmeny opakujú aj v inej fáze. Napriek tomu nájdeme medzi zvodnosťou 1.♔h7? a riešením dvojnásobnú polorecipročnú zámery matu (aF, dC – aC, dA, resp. bD, cB – bG, cD), z ktorých každá nadväzuje na zdanlivú fázou rozvetvenou zámenou dvoch matov a jednej obrany, to všetko s doplnkovou obranou 1...♚g1 e v každej fáze.

Pochvala 959 (Karol Mlynka, Slovensko, 41): Jedna zámery funkcie hrozby za variantový mat po tej istej obrane (hrozbový paradox) a jedna po inej obrane, spolu so zámenou hier (RM)-(RVmo)-MmVmo, Z-32-34, a s dobrým využitím vlastností prešporského kráľa. V podobných mechanizmoch zvyknú mať zámery po ťahoch prešporského kráľa formálny charakter. V tomto prípade to nemožno povedať.

Karol Mlynka

Pochvala

Brabec 70 JT, C 26. 5. 2008

959

#2 (8+7)

	a	b	c
	A	B	K
K	B	C	
K	D		A

■ 959: 1...♞d4+ a 2.♞(♞)a5# A, 1...♞e7+ b 2.♞(♞)c7# B, 1...♞h5 c 2.♞a4# K, 1.♞e6? ~ 2.♞a4# K, 1...♞d4+ a 2.♞(♞)c7# B, 1...♞e7+ b 2.♞(♞)a6# C, 1...♞d5!, 1.♞e5! ~ 2.♞a4# K, 1...♞d4+ a 2.♞(♞)a5# D, 1...♞h5+ c 2.♞(♞)a5# A, (1...♞:e4 2.♞:e4#).

Okrem poďakovania autorom významených skladieb, chcem tiež vysloviť svoju úprimnú vďaku usporiadateľovi súťaže Ivanovi Jarolínovi, ktorý celú súťaž precízne organizoval a nakoniec vyhotovil všetky súťažné diagramy spolu s riešením v anonymnej podobe, a tiež všetkým kompozičným priateľom, ktorí si na mňa spomenuli a vyjadrili mi svoju gratuláciu iným spôsobom, než svojou účasťou na skladateľskom turnaji.

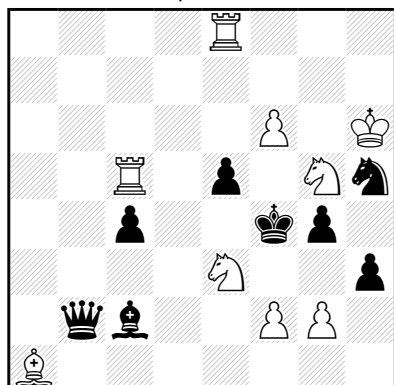
Mimo viacerých slovenských skladateľov sú to predovšetkým Václav Kotěšovec (pozri 891 PaM 63, str. 259), Ivan Skoba a Alexandre Leroux (pozri 900 PaM 63, str. 261) a najmä Ivan Ivanovič Prokop z Ukrajiny, ktorí ma potešili svojimi diagramami.

Všetkým som za ich gratulácie mimoriadne povďačný.

Prípadné námietky proti predbežnému výsledku skladateľskej súťaže posielajte do 31.3.2009 na adresu vedúceho redaktora.

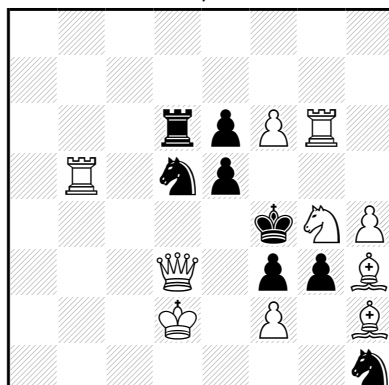
ORIGINÁLY

Givi Mosiašvili
Rustavi, Gruzínsko

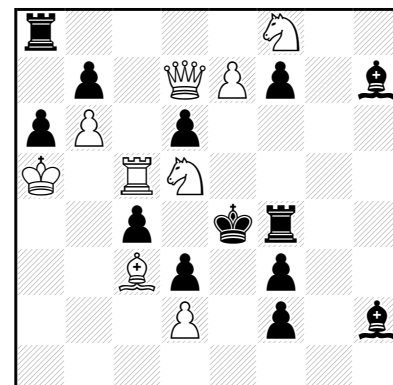
960 #2 (9+8)

Aharon Hirschenson
Meitar, Izrael

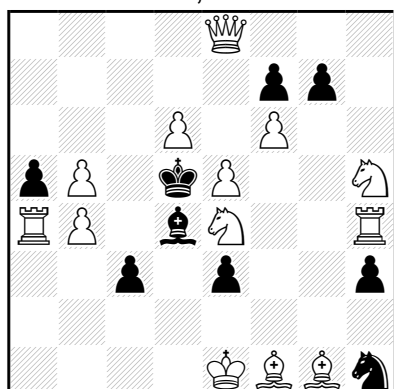
961 #2 (10+8)

Emil Klemanič
Pezinok

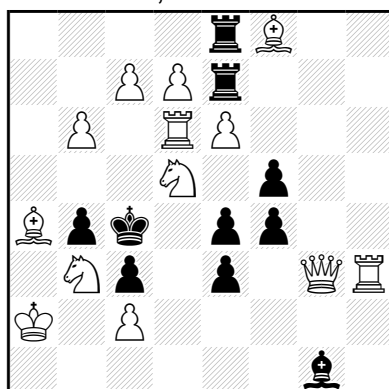
962 #2 (9+13)

Marjan Kovačević
Zemun, Srbsko

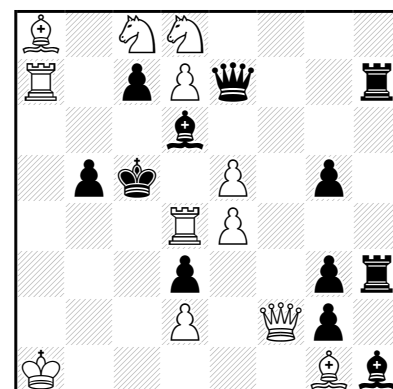
963 #2 (13+9)

Abdelaziz Onkoud
Stains, Francúzsko

964 #2 (13+10)

Peter Gvozdják
Bratislava
venované J. Rossomachovi

965 #2 (12+12)

■ **960:** 1... ♔f5 2. ♖d5# **A**, 1... ♔e4 2. ♖e6# **B**, 1... ♚b7 (♚b6) 2. ♕:e5#, 1. ♖c:e5? hr. 2. ♖d5# **A**, 1... ♚b7 2. ♖e6# **B**, 1... ♚d4!, 1. ♖e:e5! hr. 2. ♖e6# **B**, 1... ♚b6 2. ♖d5# **A**, 1... ♚e5 2. ♕:e5#, 1... h:g2 2. ♖:g2#, 1... ♗g7 2. g3#, 1... ♔f5 2. ♖:f5#. Перемена матов, тема Рухлиса и псевдо le Grandov. (autor)

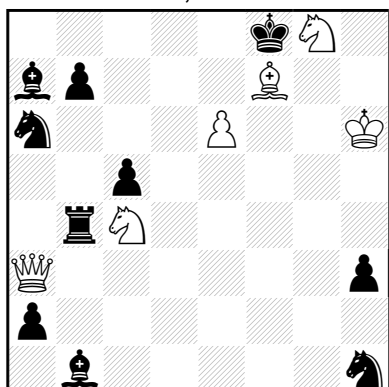
■ **961:** 1. ♖g4~? hr. 2. ♖g4# **A**, 1... e4!, 1. ♖:e5! hr. 2. ♚d4#, 1... ♗d5~ 2. ♖g4# **A**, 1... ♗:f6! 2. ♖:f6#, 1... ♗e3! 2. f:e3#, 1... ♚e5 2. ♚e3#, 1... ♗:f2 2. ♕:g3#. Combination of threat correction & black correction. (autor)

■ **962:** 1... ♚f4~ **a** 2.??, 1... ♚f5! **b** 2.??, 1. ♚b7? hr. 2. ♖f6# **A**, 1... ♗f5 2. ♖e3#, 1... d:c5 2. ♖e3#, 1... ♚f4~! **a**, 1. ♖c7? hr. 2. ♖:c4# **B**, 1... d:c5 2. ♚d5#, 1... d5 2. ♚d5#, 1... ♚f5! **b**, 1. ♚d6! hr. 2. ♚e5#, 1... ♚f4~ **a** 2. ♖f6# **A**, 1... ♚f5! **b** 2. ♖:c4# **B**, 1... ♗f5 2. ♖f6#, 1... f6 2. ♚e6#. Čistý Dombrovskis v spojení s témou 8. WCCT, t.j. po ľubovolnej a predĺženej obrane.

■ **963:** 1. ♔h2? hr. 2. ♚f7# **A**, 1... ♔d4~ **a** 2. ♖:c3#, 1... ♔e5! **b** 2. ♚e5#, 1... ♗g3!, 1. ♖g5? hr. 2. ♖f4# **B**, 1... ♔d4~ **a** 2. ♔c4# **C**, 1... ♔e5! **b** 2. ♚c6#, 1... e2 2. ♖h:d4#, 1... a:b4!, 1. b:a5! hr. 2. ♔c4# **C**, 1... ♔d4~ **a** 2. ♖f4# **B**, 1... ♔e5! **b** 2. ♚f7# **A**, 1... e2 2. ♖a:d4#. Opäť téma 8. WCCT, tentokrát trojfázová a s pridaným le Grandom. Dovolím si tvrdiť, že vo výsledku by patrila k najlepším. Marjan napísal, že vzhľadom na „nepekny“ úvodník a nezávažný duál ju kvôli ruskému rozhodcovi nevybrali.

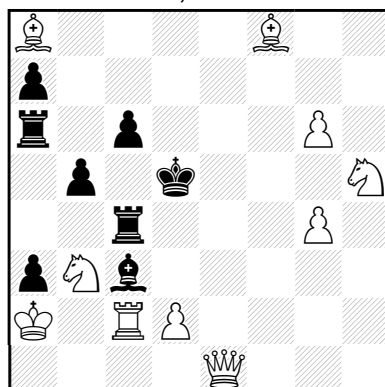
■ **964:** 1. ♖d5~? hr. 2. ♖c6# **A**, 2. ♖d4# **B**, 1... e2! **a**, 1. ♖:c3? hr. 2. ♖c6# **A**, 1... e2 2. ♔b5# **a**, 1... b:c3 2. ♖d4# **B**, 1... ♚e6!, 1. ♖:b4! hr. 2. ♖d4# **B**, 1... e2 2. ♚c3# **a**, 1... ♚d7 2. ♖c6# **A**. Barnes, pseudo-le Grand, clé ampliative, correction blanche, Sushkov. (autor)

† Vladimír Kos
Brno, Česko

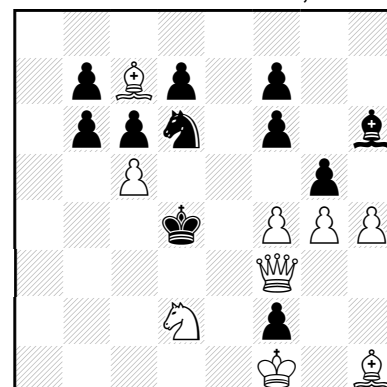
966 #3 (6+10)

Anatolij Sťopočkin
Tula, Rusko

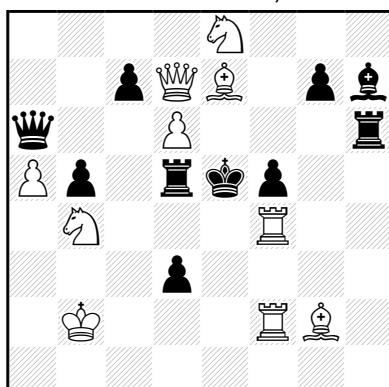
967 #3 (10+8)

L. Makaronec & L. L'ubaševsky
Haifa & Rishon Lezion, Izrael

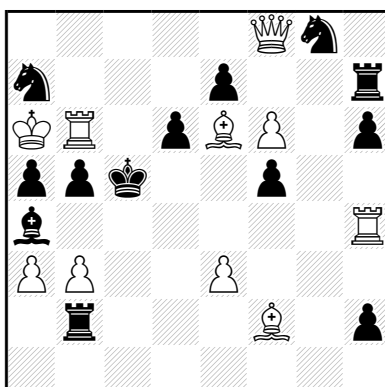
968 #3 (9+11)

Josef Křivohlávek
Uherské Hradiště, Česko

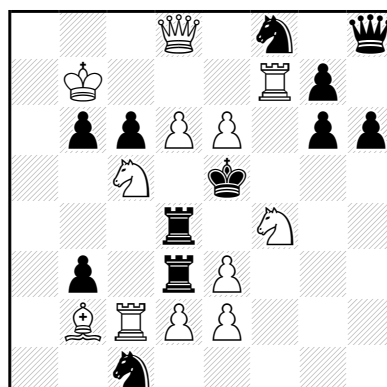
969 #3 (10+10)

Karol Mlynka
Bratislava
venované J. Golhovi

970 #3 (10+13)

Peter Gvozdják
Bratislava
venované J. Vladimirovovi

971 #3 (12+12)

■ **965:** 1. ♔f8? hr. 2. ♖da4#, 1... ♚:e5 a 2. ♖:c7# **A**, 1... ♙:e5 b 2. ♘e6# **B**, 1... ♗f7!, 1. ♔f5! hr. 2. ♖da4#, 1... ♚:e5 a 2. ♘e6# **B**, 1... ♙:e5 b 2. ♖:c7# **A**, 1... b4 2. ♖a5#. Pôvodná jednoduchšia verzia konkurovala v Quick turnaji v Jürmale 2008 a korektnú pozíciu sa mi podarilo dokončiť o päť minút dvanásť (doslova: zasielacia lehota bola o polnoci). Nebola však motivačne čistá, preto ju rozhodca Jakov Rossomacho nevyznamenal. Téma, ktorú vypísal, znela: obranný a škodlivý motív sú rovnakého druhu. V tejto novej verzii už ide vo fáze riešenia o čisté priväzovanie, čo by mohlo byť dostatočným prínosom do inak málo originálnej schémy recipročnej zámery (Winchloe uvádza 9 takýchto diagonálnych recipročných zámien). (autor)

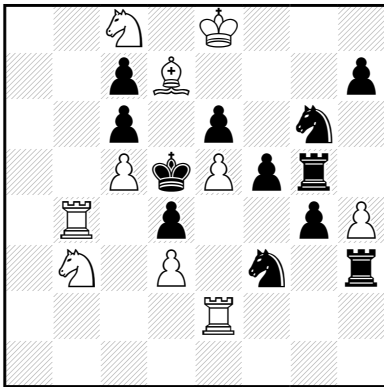
■ **966:** 1. ♔b3! hr. 2. e7+ ♙:f7 3. ♘d6#, 1... ♗:b3 2. ♘e5 ♗b6 3. ♘d7#, 2... ♘b8 3. e7#, 1... ♗b6 2. ♘:b6 ♙:b6 3. e7#, 1... ♗:c4 2. ♔:c4 hr. 3. e7#. Modelové maty na tom istom poli s obeťami bielych figúr a s hrou batérie. – Posledná korektná trojťažka majstra českej školy a veľkého šachového entuziastu zo zásielky Z. Libiša.

■ **967:** 1. ♔e2! hr. 2. d4 ♗:d4 3. ♘f6# **A**, 2... ♙:d4 3. ♘f4# **B**, 1... ♗b4 (♗:g4) 2. ♘f6+ **A** ♙:f6 3. ♖c5#, 1... ♙a1 (♙h8, ♙g7) 2. ♘f4+ **B** ♗:f4 3. ♖c5#, 1... ♗e4 2. ♔:b5+ ♙e6 3. ♔f5#, 1... ♙e5 2. ♔f3+ ♙e6 (♗e4) 3. ♔f7#. Maty z rozvetvenej hrozby vychádzajú paradoxne ako 2. ťahy variantov vďaka nepriamej batérii po anti-Nowotného obranách.

■ **968:** 1... b:c5 a 2. ♙a5 ♘e4 3. ♔:e4#, 1. ♔b3! hr. 2. ♙e4 hr. 3. ♔d3#, 1... b:c5 a 2. ♙b6 hr. 3. ♙:c5#, 2... ♘e4 b 3. ♘f3#, 1... ♘b5 2. ♙:f2 ♘a3 3. ♔e3#, 2... ♘c3 3. ♔c4#, 1... ♘f5 (♘c4) 2. ♔c4+ ♙e3 3. ♔c3#, 1... f5 2. ♘b1 hr. 3. ♔c3#, 2... ♘e4 b 3. ♙e5#. Jednovariantová zámerna útoku a ďalšie zámery, tichá hrozba i varianty.

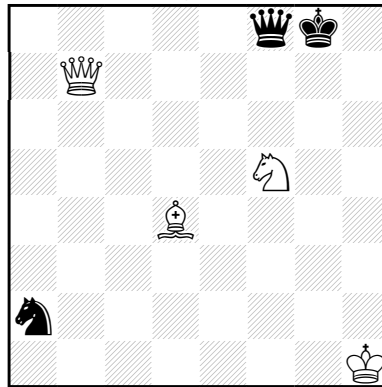
■ **969:** 1. ♙d8! hr. 2. ♔:g7+ ♗f6 3. ♔:f6#, 1... ♔:d6 2. ♙:c7 hr. 3. ♘c6# **A**, 2... ♗c5 3. ♘:d3# **B**, 1... ♗:d6 2. ♙:c7 hr. 3. ♘:d3# **B**, 2... ♗h3 3. ♔e7# **C**, 1... ♗h:d6 2. ♙:c7 hr. 3. ♔e7# **C**, 2... ♔c8

E. Bourd & A. Grinblat
Ashdod, Izrael

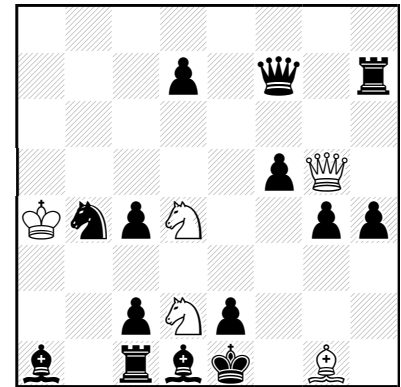
972 #4 (10+12)

Baldur Kozdon
Flensburg, Nemecko

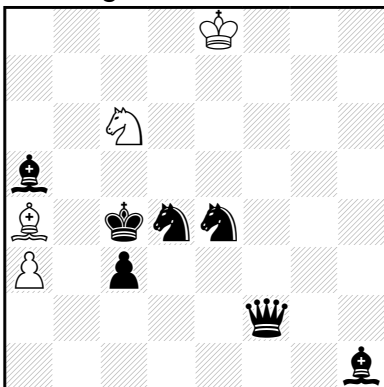
973 #7 (4+3)

Leonid Makaronec
Haifa, Izrael

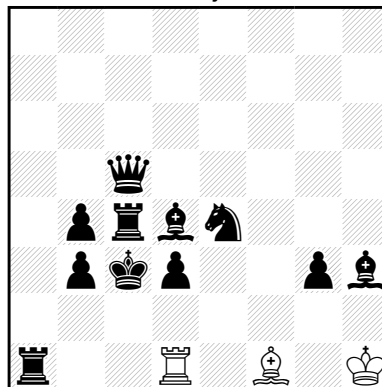
974 #7 (5+14)

Stefan Parzuch
Legionowo, Polsko

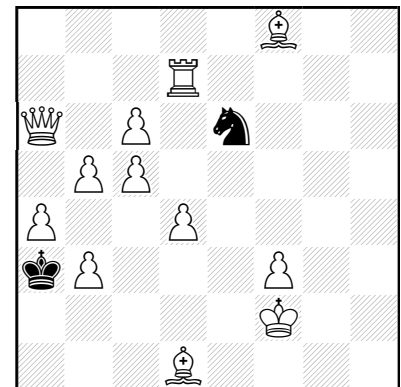
975 b) ♖a3→c2 h#2 (4+7)

Kenan Velihanov
Azerbajdžan

976 b) ♜c4→d5 h#2 (3+11)

Menachem Witztum
Tel Aviv, Izrael

977 b) ♔a3→d3 h#2 (12+2)

3. ♘c6# **A**, (1... ♜f6 2. ♙:f6+ g:f6 3. ♚e7#). Cyklus variantových hrozeb a matů. Tématické pole bude po obraně na d6 dvakrát pokryto. Druhým tahem bílý střelec kámen na d6 přiváže a obrana proti nově vzniklé hrozbě umožní mat zrušením druhého krytí tématického pole. Úloha byla v české zásilce pro 8. WCCT. (Autor).

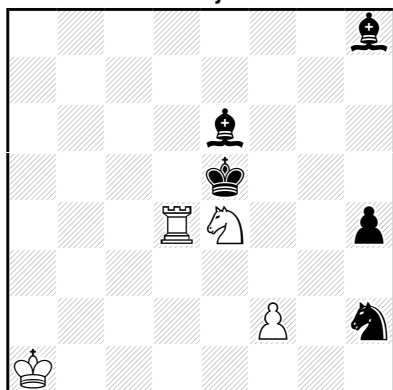
■ **970**: (1. ♚a8? ♜:f6!, 1. ♚b8? h1♚!, 1. ♙:a5? hr. 2. b4+ ♜:b4 3. a:b4#, 1... ♜:b3 2. e4+ ♜:e3 3. ♙:e3#, 1... ♙:b3!), 1. ♙e1? hr. 2. ♙b4+ a:b4 3. a:b4#, 1... ♜d2 **A** 2. b4+ a:b4 3. a:b4#, 1... f4 **B** 2. ♜h5+ d5 3. ♜:d5#, 1... ♜c6 **C** 2. ♜:c6+ ♙:c6 3. ♚c8#, 1... ♜:b3!, 1. ♙g3! hr. 2. ♙:d6+ e:d6 3. ♚:d6#, 1... ♜d2 **C** 2. b4+ a:b4 3. a:b4#, 1... f4 **A** 2. ♜h5+ d5 3. ♜:d5#, 1... ♜c6 **B** 2. ♜:c6+ ♙:c6 3. ♚c8#. Pasívna cyklická záměna obranných motívov OM-23-33. Biely strelec sa zrieka batérie, zaclonené biele veže pokračujú v útoku. (Autor). **A** = znemožnenie ťahu zaclonením, **B** = uvoľnenie hrozbového poľa v matovej sieti zaclonením, **C** = priame krytie.

■ **971**: 1. ♚h4? hr. 2. ♘f:d3+ **A** ♜:d3 3. ♚:d4#, 1... ♜:e2 a 2. ♘c:d3+ **B** ♙e4 3. ♚h1#, 1... ♜:e6 b 2. ♘d7+ **C** ♙e4 3. ♚h1#, 1... ♜d3~ c 2. ♘g6+ **D** ♜:g6 3. ♚:d4#, 1... ♜:d2!, 1. ♚:b6! hr. 2. ♘c:d3+ **B** ♜:d3 3. ♚:d4#, 1... ♜:e2 a 2. ♘f:d3+ **A** ♙d5 3. ♚:c6#, 1... ♜:e6 b 2. ♘g6+ **D** ♙d5 3. ♚:c6#, 1... ♜d3~ c 2. ♘d7+ **C** ♜:d7 3. ♚:d4#. (1... ♜:d2! 2. ♚:c6! hr. 3. ♚d5#). Le Grand a recipročná záměna – po prvýkrát v trojtážke. Veľmi náročná kombinácia, ktorá bola v ortodoxnej forme spracovaná zatiaľ len v troch dvojtážkách a v jednom samomate. (Autor) Paráda!

■ **972**: 1. h5! hr. 2. h:g6 ľub. 3. ♘e7#, 1... ♜g:h5 2. ♘a7 hr. 3. ♙:c6#, 2... ♜g:e5 3. ♘c8 hr. 4. ♘e7#, 3... ♜g6 4. ♙:e6#, 1... ♜h:h5 2. ♜b6 hr. 3. ♙:c6#, 2... ♜f:e5 3. ♜b4 hr. 4. ♜:d4#, 3... ♜f3 4. ♙:e6#. Dvojnásobný obojstranný switchback – návrat figúr, ktorého dôsledkom je vyčistenie línie e2-e6. Tématicky jednotná hra s adekvátnou konštrukciou.

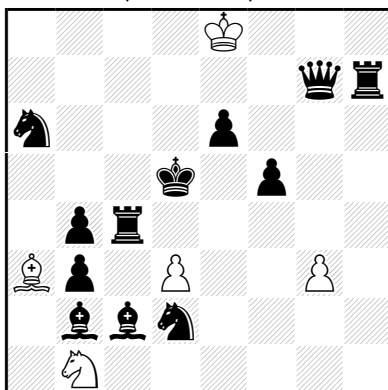
■ **973**: 1. ♘h6+ ♚:h6+ 2.?? 1. ♙g2! hr. 2. ♚d7 ♚a8+ 3. ♙g1 ♚f8 4. ♘h6+ ... 1... ♜b4 2. ♚d7 ♚a8+ 3. ♙g1 ♚f8 4. ♘h6+ ♚:h6 5. ♚e8+ ♙h7 6. ♚f7+ ♚g7+ 7. ♚:g7#, 5... ♚f8 6. ♚g6+ ♚g7

Kenan Velihanov
Azerbajdžan

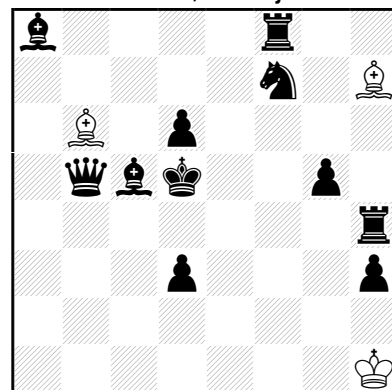
978 b) $\text{♙e6} \rightarrow \text{f5}$ **h#3** (4+5)

M. Chramcevič & V. Volček
& **N. Bantyš**
Berdovka, Vitebsk, Bielorusko

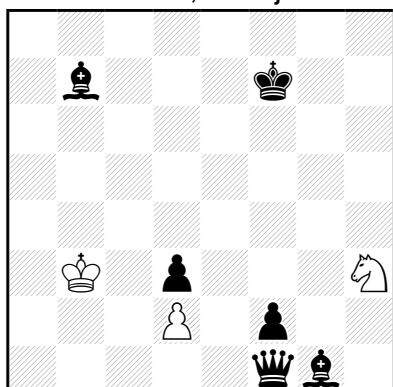
979 **h#3** (5+12)
b) $\text{♜c4} \rightarrow \text{e3}$, c) $\text{♞g3} \rightarrow \text{e5}$

Jurij Bielokoň
Poltava, Ukrajina

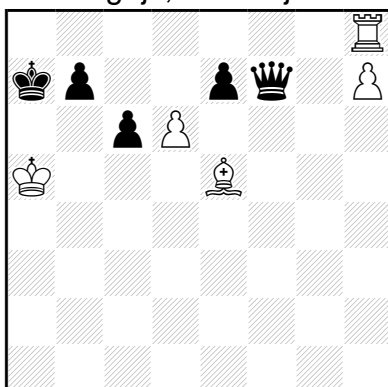
980 2.1... **h#4** (3+11)

Jurij Bielokoň
Poltava, Ukrajina

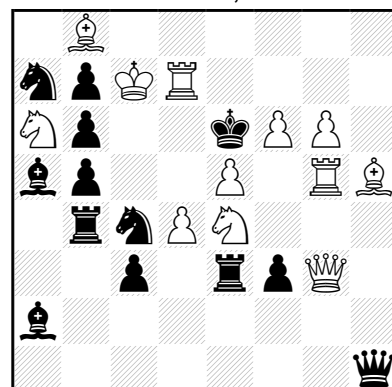
981 **h#6** (3+6)

Ilham Aliev
Sumgajit, Azerbejdžan

982 **+** (5+5)

P. Gvozdják & J.-M. Loustau
Bratislava & Puteaux, Francúzsko

983 **s#3** (12+13)

7. ♙g7\# . Pokračujúci výskum autora v oblasti málokameňoviek s využitím tempa. Tentokrát hra končí dvoma jednoduchými modelovými matmi. Absentuje však silnejšia protihra čierneho. Miniatúra.

■ **974:** 1. ♙e3? ♜d3! , 1. ♞4f3+! e:f3 2. ♞:f3+ ♚f1 3. ♞h2+ ♚e1 4. ♙e3 hr. 5. ♞f2\# 4... ♜d3 5. ♙d2+ ♚:d2 6. ♞f3+ ♚c3 7. ♞d4\# . Opäť obojstranný switchback s obeťami ♞ a ♙ a zaujímavým prilákaním ♜ na pole, kde sa plne využije jeho blokovanie v záverečnom modelovom mate.

■ **975:** a) 1. ♞c5 ♚e7 2. ♞d5 ♞e5\# , b) 1. ♞b5 ♚d7 2. ♙c5 ♞b3\# . Tempové tahy bieleho kráľa, otváraní čiernych línií a modelové maty. Je ale škoda, že v pozícii a) bílý ztratil možnosť zkusit tah 1... ♚d7 již po úvodníku čierneho.

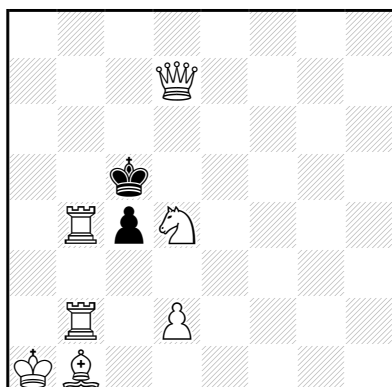
■ **976:** a) 1. ♞e5 ♞d2 2. ♚d4 ♞:d3\# , b) 1. ♚c4 ♞e2 2. ♞c3 ♞:d3\# . Opäť tempové tahy bieleho a blokování čierneho, tentokrát s maty z jedného pole.

■ **977:** a) 1. ♞:c5 ♞e7 2. ♞:a4 ♞e2\# , b) 1. ♞:d4 ♞d6 2. ♞:b5 ♞e5\# . Ve dvoch riešeniach čtyri rôzne prívázání čierneho jezdcu a reciproční tvoření bílé baterie.

■ **978:** a) 1. ♞f3 ♞c4 2. ♞d4 f3 3. ♚d5 ♞c5\# , b) 1. ♞g4 ♞d7 2. ♞f6 f4+ 3. ♚e6 ♞c5\# . Modelové maty ze stejného pole s blokováním čiernym jezdcem. Přerušování čierneho střelce je důležitým faktorem korektnosti skladby.

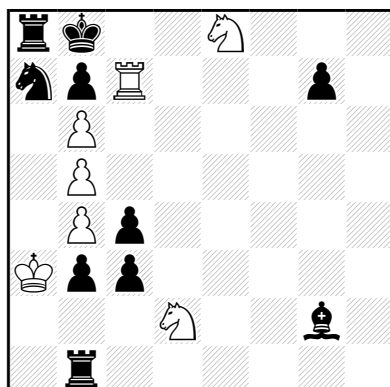
■ **979:** a) 1. ♞e5 ♞:d2 2. ♞d6 d:c4+ 3. ♚e5 ♞b2\# , b) 1. ♞c4 d:c4+ 2. ♚e4 ♞:b2 3. ♞d3 ♞d2\# , c) 1. ♞c6 ♞:b2 2. ♞c4 ♞d2 3. ♞c5 d:c4\# . Zpracování tématu 8. WCCT (mat z pole, z něhož odchází čierná figura) ve spojení s cyklem bílých tahů a modelovými maty. Určitým minusem je opakování čierneho tahu ♞c4 a množství braní.

F. Šimko & B. Formánek
Prakovce & Bratislava

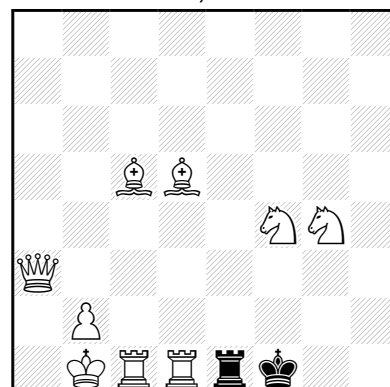
984 s#4 (7+2)

Jozef Havran
Šaľa

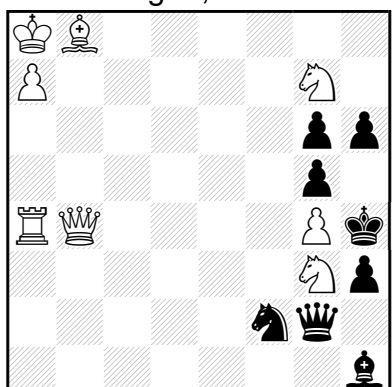
985 s#6 (7+10)

Stephan Dietrich
Heilbronn, Nemecko

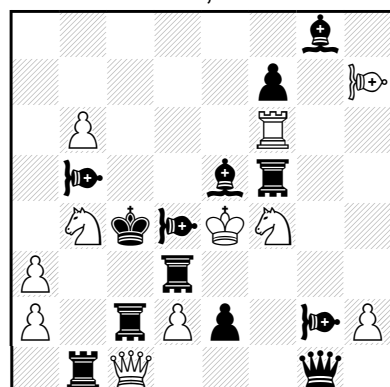
986 s#7 (9+2)

Hubert Gockel
Metzingen, Nemecko

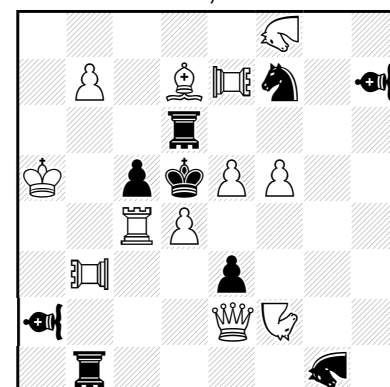
987 #2 (8+8)
satový šach

Ján Dučák
Příbram, Česko

988 #2 (11+13)
patrolový šach

Semion Shifrin
Nesher, Izrael

989 #2 (12+9)
♖ = vezír

■ **980:** I. 1. ♖b4 ♙d8 2. ♔c5+ ♙e4 3. ♙d5 ♙:g5 4. ♙c4 ♙e3#, II. 1.g4 ♙:c5 2. ♔e5+ ♔g1 3. ♔f4 ♔f2 4. ♗e5 ♙e3#. Одна из двух одних и тех же черных фигур выполняет дальнейшее блокирование, другая уничтожается, но поочередное снятие их приводит к побочным решениям. (autor).

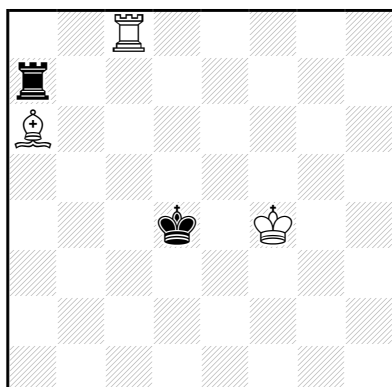
■ **981:** 1. ♔e6 ♗:f2 2. ♔d5 ♗:d3 3. ♙d4 ♗c5 4. ♗b5+ ♔c2 5. ♔c4 ♗a6 6. ♙d5 d3#. Динамичная игра заканчивается идеальным матом. (autor). Uvolňování černých linií zatarasených pěšci.

■ **982:** 1. ♖a8+! (1. ♙d4+? b6+ 2. ♙:b6+ ♔b7 3. ♖b8+ ♔:b8 4. h8♗+ ♔b7 5. ♙c7 ♗d5+ =) 1... ♔:a8 2. h8♗+ ♔a7 3. ♗b8+! (3.d7? ♗d5+ =) 3... ♔:b8 4. d7+ ♔a7 (4... ♔a8 5. d8♗+ ♔a7 6. ♗b8#) 5. ♙d4+ c5 (5... ♔b8 6. d8♗#) 6. ♙:c5+ b6+ 7. ♙:b6+ ♔b7 8. d8♗+! ♔c8 9. ♗:f7 +-. Sympatická kombinačná štúdia so silnou a slabou premenou.

■ **983:** 1. ♙:f3? hr. 2. ♖d6+ ♗:d6 3. ♗ec5+ b:c5#, 1... ♗:f3 a 2. ♗g4+ A ♗f5 3. ♗ec5+ b:c5#, 1... ♗:e4 b 2. ♙g4+ B ♗f5 3. ♗ec5+ b:c5#, 1... ♗:f3 a 2. ♙g4+ B ♗f5 3. ♗ec5+ b:c5#, 1... ♗:e4 b 2. ♗g4+ A ♗:g4 3. ♗ac5+ b:c5#, (1... ♗c~ 2. d5+ ♙:d5 3. ♗ec5+, ♗ac5+ b:c5#). Recipročná zámena 2. ťahov bieleho v rámci zvodnosti a riešenia v spojení s témou 8. WCCT. Odcľáňanie ♗h1 k pol'u b7 je doplnené o priame krytie pol'a b7 ♗ z pol'a d6 (hrozba) a ♙ z pol'a d5 (variant riešenia).

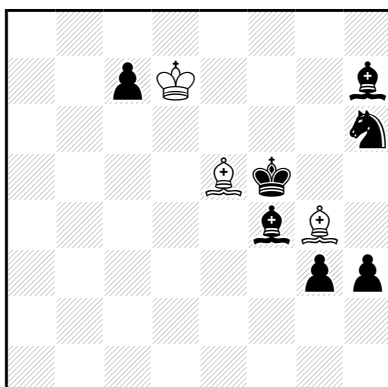
■ **984:** 1. ♖2b3? t., 1...c:b3 2. ♗c6+ ♔:b4 3. ♗b5+ ♔a3 4. ♗c4 b2#, 1...c3!, 1. ♖c2? t., 1... ♔:b4 2. ♗b5+ ♔a3 3. ♗b3+ c:b3 4. ♖c4 b2#, 1...c3!, 1. ♖a2! t., 1... ♔:b4 (1...c3 2. ♗c6+ ♔:b4 atď.) 2. ♗c6 c3 3. ♗c2+ ♔b3 4. ♖b2+ c:b2#. Trojfázový samomat, kde úvodné ťahy zaobstaráva tá istá ♖, pričom v riešení sa vracia na svoje pôvodné pole. Autori vyťažili z pozície maximum.

Jaroslav Štůň
Snina

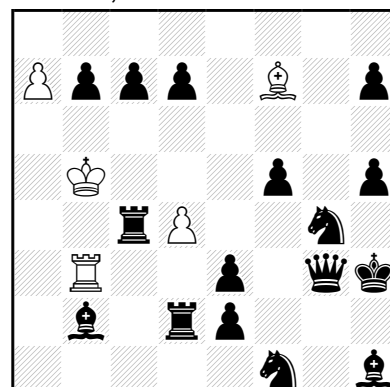
990 b) ♖a6→c7 ==9 (3+2)
c) ♜a7→d7, d) ♜a7→a3
kôko, maximálnik

Bohuslav Sivák
Zvolen

991 3.1.1.1 h#2 (3+7)
circešach

F. Sabol & L. Kekely
Praha, Česko a Snežnica

992 h#2,5 (5+16)
b) ♖b3
Pongráczov circešach

■ **985:** 1. ♘d6? ♙h3!, 1. ♘f3? ♙:f3 2. ♘d6 ♙g4 3. ♜:g7 ♙e6 (3... ♜e1 4. ♜g8+! atď.) 4. ♜e7 ♙f7!, 1. ♘e4! hr. 2. b:a7+ ♙:a7 3. ♜:b7+ ♙:b7#, 1... ♙:e4 2. ♘d6 hr. 3. ♜c8+ ♙:c8#, 2... ♙f5 3. ♜f7 ♙e1 4. ♜f8+ ♙e8 5. ♜:e8+ ♙c8 6. ♜:c8+ ♙:c8#. Prijemný logický samomat, kde biely s pomocou prípravného plánu začloní f-líniu ♙ a tým znefunkční obranu ♜f1.

■ **986:** 1. ♙a2 ♜:d1 2. ♘h2+ ♙e1 3. ♙g3+ ♙d2 4. ♘f1+ ♜:f1 5. ♜d1+ ♙:d1 6. ♙d3+ ♙e1 7. ♙d2+ ♙:d2#. Biely presunie ♙, stojaceho za ♜, pred ♜. Po ňom už nasleduje jednoduchý samomatový útok. Chcelo by to však ešte nejakú komplikáciu.

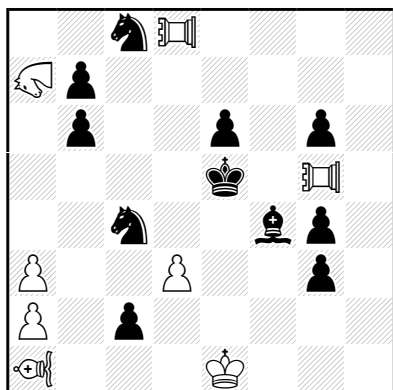
■ **987:** 1. ♘e6! hr. 2. ♘f4#, 1... ♙:g3, ♙:g4 2. ♘d4 (2. ♘f4+? ♙:g4!), ♘c7# (2. ♘f4+? ♙:g3!). Motivácia typická pre sat: v hrozbe sa vytvoria dve voľné polia, g3 a g4, ktoré čierny nemôže zablokovať naraz. Preto v obrane už jedno z polí blokuje, pričom počíta s tým, že po hrozbovom ťahu by zablokoval druhé, s využitím dodatočného pokrytia h5. No branie v obrane zoberie jedno krytie h5, takže biely môže matovať s vytvorením jediného voľného poľa, ktoré čierny nemôže blokovať pre voľné h5. Námet pre bohatšiu úlohu?

■ **988:** 1. ♙:d4? **A** hr. 2. ♙d5# **B**, 1... ♙c5 **a**, ♜fd5 **b** 2. ♜c6 **C**, ♘:e2# **D**, 1... ♜dd5!, 1. ♘:e2! **D** hr. 2. ♙:d4# **A**, 1... ♙c5 **a**, ♜fd5 **b** 2. ♙d5 **B**, ♜c6# **C**, 1... ♙d1, ♜d1 (♜b2), ♙:f6 2. ♜c6, ♙:c2, ♙d5#. Mechanizmus Djuraševičovho cyklu 4-1 je založený na patrolovom ťahu (napr. ♙:d4 zruší krytie ♘f4, ktorý tým pádom nemôže ísť na e2, obrana ♜fd5 blokuje d5, takže tam nemôže ♙ ťahať atď.). Niekomu môže vadit' miešanie rôznych lionov a cvrčkov, ale podobné otázky sú vecou názoru.

■ **989:** 1. b8♙? hr. 2. ♜:c5 **A**, ♙e6 **B**, ♙c6# **C**, 1... ♙d8 **d** 2. ♜:c5# **A**, 1...c:d4! **a**, 1. b8♙? hr. 2. ♙a8, ♙b7#, 1... ♙d8 **d**, c:d4 **a** 2. ♙:d6, ♙b5#, 1... ♙:c4! **b**, 1. ♙:e3? hr. 2. ♜:c5# **A**, 1...c:d4 **a**, ♙:c4 **b** 2. ♙e6 **B**, ♘h3#, (1... ♙:c4 2. ♙e6#), 1... ♜:d4! **c**, 1. ♙b5? hr. 2. ♙e6 **B**, ♙c6 **C**, ♙f3# **D**, 1... ♙:e5, ♙g5, ♙d8, c:d4 **a**, ♙:c4 **b**, ♜:d4 **c** 2. ♙e6 **B**, ♙c6 **C**, ♙f3 **D**, ♜c5 **A**, ♙:c4, ♜:c5 **A**, 1... ♙:d7!, 1. ♙e6! hr. 2. ♜:c5# **A**, 1...c:d4 **a**, ♙:c4 **b**, ♜:d4 **c** 2. ♙c6 **C**, ♙f3 **D**, ♙b5#. V memoriáli L. Salaia, ktorého výsledok bol zverejnený v PaM 61, získala iná verzia tejto schémy 5. čestné uznanie (pozri úlohu č. 598). Mala však niektoré nedostatky (napr. nepeknú technickú ružu na h8) a až o tri kamene viac. To sa v tejto verzii podarilo zlepšiť, takže možno vychutnať komplex novostrategických tém (medzi nimi viacfázové zámery matov a obrán, Luukonen, viacnásobný le Grand, ďalšie hrozbové paradoxy) založený na poliach d4, c4, c5, c6, e6 a nejakých líniových efektoch.

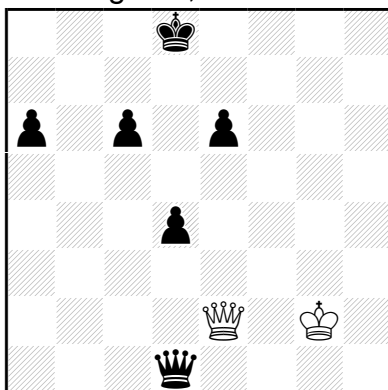
■ **990:** a) 1. ♙e3! ♜d7 2. ♜c3+ ♙e4 3. ♙c4 ♜d2+ 4. ♙:d2 ♙d5 5. ♙c2 ♙:c4 6. ♙b2 ♙d3 7. ♜a3 ♙c2+ 8. ♙a2 ♙b1+ 9. ♙a1==, b) 1. ♙e5! ♜:c7 2. ♙d6 ♜c3 3. ♙d5+ ♜c7 4. ♙c6 ♙c5+ 5. ♙:c7 ♙d6+ 6. ♙c6 ♙c5 7. ♙b7 ♙b6+ 8. ♙b8 ♙a7+ 9. ♙a8==, c) 1. ♜e8! ♜a7 2. ♙d3 ♜f7 3. ♜f8 ♜f5 4. ♙:f5 ♙e3+ 5. ♙g5 ♙e4 6. ♙f6 ♙:f5 7. ♙g7 ♙g6+ 8. ♙g8 ♙h7+ 9. ♙h8==, d) 1. ♙d3! ♜:d3 2. ♜c3 ♜g3 3. ♜:g3 ♙e5+ 4. ♙f3 ♙e4+ 5. ♙g2 ♙f4 6. ♜f3 ♙e3 7. ♜h3 ♙f2+ 8. ♙h2 ♙g1+ 9. ♙h1==. Výborný štvorník vedie k 4 echovým dvojpatom v rohoch šachovnice.

S. Trommler & F. Pacht
Zwickau & Ludwigshafen
Nemecko

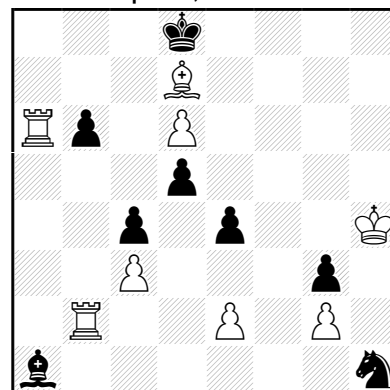
993 **h#2 (8+11)**
b) ♖e5→c3, c) ♖e5→c5

Alessandro Cuppini
Bergamo, Taliansko

994 2.1.1.1.1.1 **h#3 (2+6)**
circe parrain

G. Bakcsi & L. Zoltán
Budapest, Maďarsko

995 **h=4 (8+8)**
opačný circešach

Pôvodne bol určený pre turnaj, v ktorom je dvojník tvorený náhradou kameňa na tom istom poli iným kameňom, ale vzhľadom k istým konštrukčným nedostatkom ho autor po debata upravil do súčasnej podoby. Aj na konštrukcii málokameňoviek sa niekedy dá ešte veľa pracovať.

■ **991:** 1. ♘:g4(♙f1) ♖e7 2. ♙:e5(♙c1) ♙d3#, 1. ♖:g4(♙f1) ♙f6 2. ♗f5 ♙e2#, 1. ♖:e5(♙c1) ♙e6 2. ♙:e4 ♙b2#. ♔ síce stojí v úvodnej pozícii v šachu, ale týmto spôsobom je dosiahnutá potreba brať v prvom ťahu strelca – toho, ktorý nakoniec matuje. Tri modelové maty.

■ **992:** a) 1...a8 ♙ 2. ♙:d4(♙d4-d2, ♗d2-h8) ♗b1 3. ♗g8! ♗:f1(♗f1-g8, ♗g8-a8, ♙a8-f1, ♗f1-h1, ♙h1-c8)#, b) 1...a8 ♗ 2. ♗:c:d4(♙d4-d2, ♗d2-h8) ♙d5 3. ♗c8! ♙:h1(♙h1-c8, ♗c8-a8, ♗a8-h1, ♙h1-f1, ♗f1-g8)#. Jeden z „vedľajších“ produktov zápasu Slovensko-Česko. Z pôvodne českých úloh ma táto schéma zaujala viac, avšak nekorektnosti odhalené slovenským rozbijačským komandom znemožnili jej zaradenie do výsledku. Som rád, že sa zatiaľ nestratila, uvidíme však, ako to bude s nekorektnosťami ďalej.

■ **993:** a) 1. ♗4d6 ♗f5 2.g:f5 ♗c3#, b) 1. ♗8d6 ♗b2 2. ♗:b2 ♗b5#, c) 1. ♙d6 ♗c6 2.b:c6 ♗e5#. Cyklické antibatérie po predchádzajúcej obeti tretej čínskej figúry (čiže aj cyklický Zilahi). Avšak motivácia pre obeť nie je úplne analogická – 2× ide o umožnenie blokovania pešiakom, 1× o zrušenie šachu pri blokovaní. Na kladnej miske váh je ešte jednotná motivácia prvého ťahu čierneho.

■ **994:** 1. ♗a1 ♗:e6 2. ♗a3(♗e8) ♗:c6 3. ♗a5(♗c8) ♗d6#, 1. ♗b1 ♗:a6 2. ♗d3(♗c8) ♗:c6 3. ♗f5(♗e8) ♗d6#. Hra čiernej dámy je elegantne určená, keď na dosť prázdnej šachovnici si musí vybrať presne, odkiaľ začne odsúvanie blokujúcich pešakov.

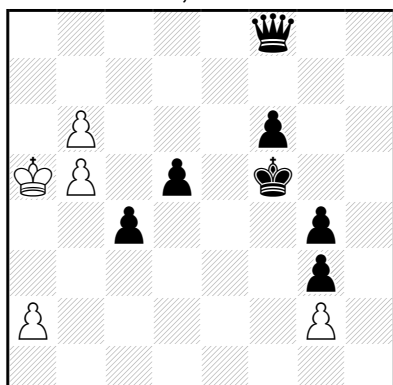
■ **995:** 1.d4 e3 2.d3 ♗f2 3.d2 ♗:b6(♗b2) 4.d1 ♗ ♗:b2=. Už pomaly klasika známej maďarskej dvojice (ZMD) – nenápadný priebeh ústi do záverečnej pozície využívajúcej bohato dané exoprvky.

■ **996:** 1...♗a3#, 1.a3! ♗:a3(♗) 2. ♗:g3(♗) ♗b8 3.g3 ♗:g3(♗) 4. ♗g2 ♗g6(♗e6) 5. ♗:d5(♗) ♗h1 6. ♗a6 ♗a8#. Echové modelové maty vo forme zdanlivej hry a riešenia, to nie je nič nové. Ozvláštnenie pomocou opakovaného prefarbovania dámy má však čosi do seba.

■ **997:** 1.a6(♙f5)! ♗b4(♙f1) 2.a7(♙f2) ♗b8(♙f6) 3.a:b8 ♗(♙g7) ♗b7(♙e6) 4.d4(♙e8) ♗c5(♙f6) 5.d:c5(♙e7) f5(♙e5) 6.c:d6(♙f6) ♙b3(♙a1) 7.d7(♙a2) ♙g8(♙f7) 8.d8(♙f8, ♙d8) ♙d5(♙c5, ♙a5)#. Kombinácia maximálnik + imitátor má podobnú vlastnosť ako kôko + imitátor: je možné meniť dĺžku najdlhších ťahov bez potreby prerušovať línie. V tomto prípade je priebeh hry ozvláštnený dvomi premenami, z toho jednou na imitátora a druhou na vežu. Dôvod premeny na vežu je veľmi špecifický: každá iná premena by umožnila bielemu brániť záverečný šach pohybom premenenej figúry.

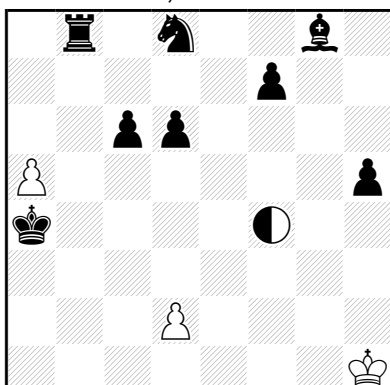
■ **998:** Koľko sériových ťahov treba na premenu všetkých pešakov na veže? Je zrejme, že si biele kamene navzájom dosť prekážajú, preto zďaleka nestačí 20 × 8 ťahov, je potrebné uvoľňovať priestor. Správna **odpoveď** je **245**.

Anatolij Sťopočkin
Tula, Rusko

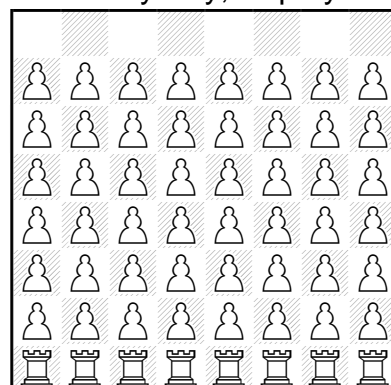
996 s#6* (5+7)
maximálnik, andernašský šach

Alberto Armeni
Roma, Taliansko

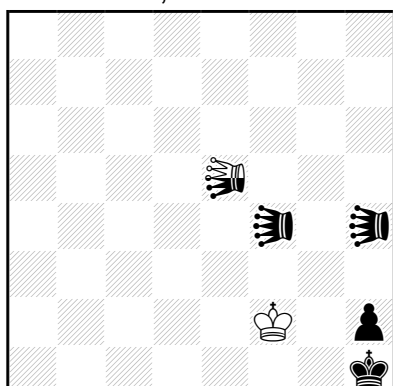
997 s#8 (3+8+1)
maximálnik

Noel Junio
Pasay City, Filipíny

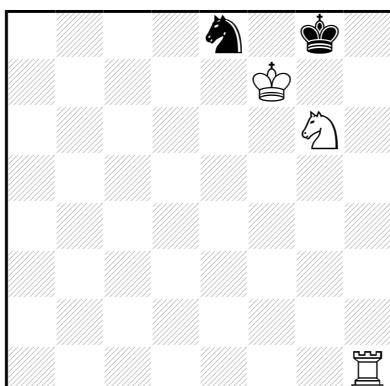
998 (56+0)
Koľko sériových ťahov je potrebných na premenu všetkých pešiakov na veže?

Chris Feather
Stamford, Veľká Británia

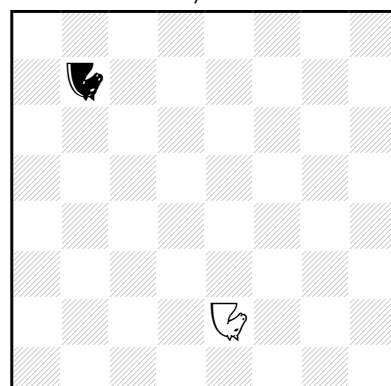
999 ser-h#6 (1+4+1)
♞ = los, ♞ = neutrálny los
2 riešenia

Juraj Lörinc
Dubnica nad Váhom

1000 2.1.1.1.1 hs#2,5 (3+2)
patrolový šach

Geoffrey Foster
Kambah, Austrália

1001 hs#3 (1+1)
republikánsky šach typ II
inverzný hliadkový šach
b) ♞e2→c1, c) ♞b7→e7
d) ♞e2→c2

■ **999:** 1. ♞f3 2. ♞e3 3. ♞f5 4. ♞g2 5. ♞g1 6. ♞h3+ ♞e5#, 1. ♞g4 2. ♞fg1 3. ♞gf5 4. ♞f6 5. ♞h3 6. ♞g2+ ♞e5#. Dva rôzne kolobehy ♞ vedú k tomu istému matu. Podstatnou súčasťou je nemožnosť pre čierneho odtriahnuť matujúci neutrálny kameň preč, vďaka zablokovanému poľu g2.

■ **1000:** 1... ♞d6 2. ♞g7 ♞f7 3. ♞h7+ ♞h6#, 1... ♞h7 2. ♞g8 ♞h8 3. ♞h4+ ♞g7#. Dve veľmi rôzne riešenia vedú k rôznym matom čiernym kráľom, ktorý je pokrytý čiernym jazdcom.

■ **1001:** a) 1. ♞a4(+♞e2) ♞d8(+♞b7) 2. b8 ♞ e1 ♞ 3. ♞a7(+♞c8)+ ♞a5(+♞b6)#, b) 1. ♞a2 ♞a5(+♞b7) 2. ♞e4(+♞a2) a1 ♞ 3. b8 ♞(+♞a6)+ ♞d4(+♞c5)#, c) 1. ♞f4(+♞e2) ♞g8(+♞e7) 2. e8 ♞ e1 ♞ 3. ♞f7(+♞h8)+ ♞g3(+♞g6)#, d) 1. ♞b4(+♞c2) ♞h4(+♞b7) 2. b8 ♞ c1 ♞ 3. ♞g3(+♞h1)+ ♞e1(+♞f2)#. Republikánsky šach typ II sa od bežného odlišuje povinnosťou postaviť na šachovnicu kráľa, pokiaľ je možné ho takto zmatovať a to dokonca aj ako odpoveď na šach, ktorý sa zdá matom v danej pozícii. To umožňuje tvorbu samoúloh. V tomto prípade ide o fantastickú kombináciu tátošov s inverzným hliadkovým šachom, ktorá vedie k štvornásobnému krížnemu šachu dámy proti dáme.

Ivan Skoba: MADRÁSÍ JEN TAK MIMOCHODEM – II (VERDUINOVA IDEA)

Impulsem pro napsání tohoto článku byla odezva z pera Jana Heina Verduina na můj článek „Madrásí jen tak mimochodem“, PAT A MAT 29/2000. Upozornil v ní na publikovaný problém **1002**, který do zpracovávané oblasti vnáší nové možnosti. Protože od uvedení článku uplynula již delší doba, neodpustím si úvodní terminologickou vložku. Cílem článku je nabídnout příklady rozvinutí Verduinovy myšlenky, naznačit další možnosti a v neposlední řadě upozornit na specifické jemnosti, které bude třeba při zadání úlohy přísněji diferencovat (**typ A**). Slovníček pojmů, shrnutí:

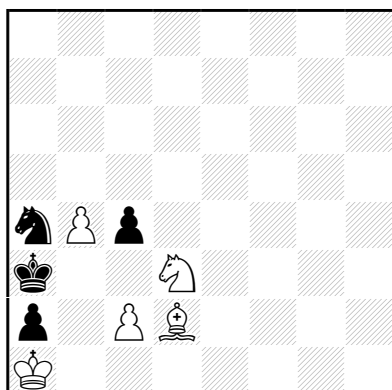
- **MC** (zkratka pro madráský šach a konsekventní problém): problém v madráském šachu při podmínce „**konsekventní**“ (základní typ). Král aktivní strany může vstoupit na pole ohrožené pěšcem pouze pokud je z retroanalytických důvodů zřejmé, že poslední tah pěšce, který pole ohrožuje, byl o dvě pole ze základního postavení a současně je tento pěšec paralyzován možným bráním mimochodem. Dodatečné brání mimochodem není vyžadováno jako u **typu A**, i když je možné.
- **MC – typ A**: král aktivní strany může vstoupit na pole ohrožené pěšcem (viz tah 13. ♔a5 v **1002**). Na rozdíl od základního typu se nedá jednoznačně dokázat, zda pěšec právě táhl ze základního postavení o dvě pole. Důkazem je brání mimochodem, které musí následovat ihned po tahu krále na ohrožené pole (důkaz „a posteriori“).

Verduinův problém v madráském šachu s podmínkou „**konsekventní**“, ve kterém byla „Verduinova idea“ zřejmě poprvé použita, je uveden s řešením i komentářem v původním znění.

■ **1002**: 1. ♞c3 2. ♔a4 Now black wants to play 3. ♔a5, and white has only got b2-b4 as last move (the king didn't move into check, because the pawn is paralysed due to the Madrasi condition!). But the position before b2-b4 is illegal, since the black pawn on a2 had to pass a3 or b3, where it would've been paralysed. So black needs to remove the c2-pawn first. 3. ♔b5 4. ♔c6 5. ♔d5 6. ♔e4 7. ♔f3 8. ♔e2 9. ♔d1 10. ♔:c2 11. ♔b3 12. ♔a4 13. ♔a5! Now white's last move must've been b2-b4. 14. c:b3 e.p. 15. ♔a4 16. ♔a3 17. ♞a4 ♚b4#. Verduinův objev spočívá v tom, že černý král vstupuje na a5, na první pohled na pole ohrožené bílým pěšcem. Samozřejmě, během sériové úlohy nelze do šachu vstoupit. Při podmínce **konsekventní** je to možné pouze tehdy, pokud hrál bílý předtím b2-b4. I když nám autor žádné bližší vysvětlení nepodává, je patrné, že právě tahem 13. ♔a5 chce dodatečně dokázat, že bílý svým posledním tahem musel hrát b2-b4. Jinými slovy potvrzuje tah b2-b4 coby poslední před tahem 13. ♔a5.

Jan Hein Verduin

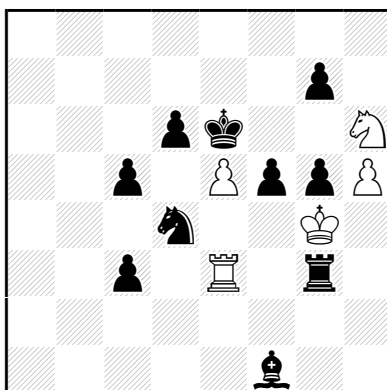
R082 Probleemblad
march/april 2000

1002 madrasi (5+4)
konzekventný ser-h#17

Ivan Skoba

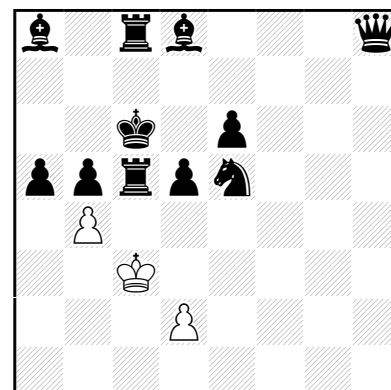
I. cena PAT A MAT 2006
venované Ivanu Jarolínovi

1003 madrasi (5+10)
konzekventný ser-auto=54

Ivan Skoba

venované Tereze
originál

1004 madrasi (3+11)
konzekventný ser-#32,
typ A

Přesto, nakolik je Verduinův problém elegantní a vtipný, při podrobnějším zkoumání musíme dojít k následujícímu paradoxu. Ano, tahem 13. ♔a5 se snaží černý dokázat, že posledním

tahem bílý hrál b2-b4. Dle podmínky „**konsekventní**“ máme po 13. tahu před sebou postavení, na které musíme pohlížet jako na počáteční pozici průběžného problému. A z postavení vyplývá, že poslední tahy bílého mohly být dva: jednak b2-b4, ale i a3:b4! Protože v řešení bývá brání mimochodem možné pouze tehdy, pokud lze jednoznačně dokázat jako poslední tah b2-b4 (což v tomto případě nelze), je úloha vlastně nekorektní. Pokračovat tahem 14.c:b3 e.p nelze. Naštěstí není důvod zoufat, nabízí se definovat nový typ úlohy, **typ A** (a posteriori). V něm na rozdíl od základního typu záměrně povolíme brání mimochodem, kterým černý po vstupu krále na pěšcem napadené pole (13. ♔a5) dodatečně (a posteriori) dokáže, že bílý pěšec táhl ze základního postavení o dvě pole. Základní typ přímého konsekventního sériového autopatu v madráském šachu představuje **1003**.

■ **1003**: Nejprve je nutno odstranit černého pěšce na g7, a to jedině králem: 1.–5. ♗g8-e7-g6-h4-g2 23. ♔g7 41. ♔g4 (návrát krále) 46. ♗h6! 47. ♔f4. Proč musel jezdec doskakat až na h6? Kdyby tam nestál, situaci by na prvý pohled zachránila podmínka **typu A**, ale pak by musel bílý dodatečně vstup krále na f4 legalizovat bráním mimochodem 48.h:g6 (poslední tah pěšce g5 mohl být buď g7-g5 nebo h6:g5), což by k řešení nevedlo. 48. ♗e4 49. ♗g8 50. ♗e7 51. ♗g6 52.h6 53.h7 54.h8 ♗= . Na úloze je vidět, že řešení je shodné pro základní typ i typ A, který proto není nutné udávat. Před úvodníkem, po něm i později bílý král nestojí v šachu – opět podle podmínky konsekventní.

Originál **1004** je dalším příkladem **typu A**. Bez tohoto upřesnění by bílý nemohl ve 28. tahu vstoupit králem na c4 a úloha by nebyla korektní, podobně jako práce Verduinova.

■ **1004**: Kvůli přítomnosti ♗a8 nevychází svůdnost: 1. ♗b3? 2.d4 3.d:c5 4. ♗a4 5.c:b6 e.p. (snaha o důkaz a posteriori, že černý svým předchozím tahem nevstoupil na napadené pole a4) 6. ♗a5 7. ♗a6 8.b7 9.b8 ♗ 10. ♗a7 11. ♗e7 12.b5#?? Pozice před tahem b7-b5 (viz 5.c:b6 e.p.) je ale kvůli poloze ♗a8 nelegální. Bílý využije Verduinovu ideu jinak a ještě sofistikovaněji: 1. ♗d4 2. ♗e3 3.d4 4.d:e5 5. ♗e4! (vstup na pole e4 je možný, jediný nešachový zpětný tah černého byl d7-d5, ale působnost pěšce je na jeden tah paralyzována pěšcem e5) 6.e:d6 ep. 7.d7 8.d:c8 ♗ 9. ♗e6 10. ♗f7 11. ♗:h8 12. ♗g6 13. ♗f4 14. ♗d5 15. ♗e5 16. ♗:e6 17. ♗f7 18. ♗e8 19. ♗:d8 20. ♗c8 21. ♗b8 22. ♗:a8! (nezbytná příprava na tah 28. ♗c4) 23. ♗a7 24. ♗a6 25. ♗:a5 26.b:c5 27. ♗b4 28. ♗c4! 29.c:b6 (zde je brání mimochodem nezbytně nutné kvůli dodatečnému důkazu podobně jako ve svůdnosti) 30.b7 31.b8 ♗ 32. ♗c7#. Využití podmínek madráského šachu přináší v konsekventních sériovotahových úlohách, ať přímých či pomocných, jedinečné možnosti rozšíření obsahu.

DEFINÍCIE POUŽITÝCH EXOPRVKOV

Andernašský šach (Andernach Chess) – exošach, v ktorom berúci kameň získava farbu braného kameňa. Takto vzniknutá veža na východiskovom poli má znovu právo rošády, pešiak na základnom rade právo dvojkroku.

Circe parrain – modifikácia circešachu, v ktorej sa braný kameň presunie paralelne s nasledovným ťahom strany, ktorej patril a tam sa súčasne s týmto ťahom znovuzrodí, pokiaľ toto pole leží na šachovnici a je voľné. Keď je toto pole obsadené ľubovoľným kameňom alebo leží mimo šachovnice, kameň sa nezrodí. Znovuzrodený pešiak na druhom rade môže robiť dvojkrok, veža na základnom poli rošádu.

Cvrčkový kráľ – kráľ s pohyblivosťou cvrčka, t.j. exokameň, torý má funkciu kráľa ale pohyblivosť cvrčka.

Equihopper – preskakujúca bodová figúra, ktorá sa pohybuje skokom cez prekážku, pričom jej doskočné pole je vzdialené od prekážky o rovnaké súradnice a v rovnakom smere ako prekážka od východiskového pol'a, pokiaľ sa na poliach vytvárajúcich tieto súradnice nenachádza žiaden iný kameň.

Imitátor – kameň bez vlastnej pohyblivosti, ktorý imituje ťah každého kameňa, t.j. súčasne ťahá rovnobežne s ním na rovnakú vzdialenosť. Je možné vykonať iba taký ťah, ktorý môže vykonať aj imitátor. To platí aj pre možné branie kráľa v nasledujúcom ťahu. Nie je možné ho brať.

Inverzný hliadkový šach (Sentinelles en Pion adverse) – modifikácia hliadkového šachu, v ktorom sa namiesto pešiakov ťahajúcej strany objavujú na šachovnici pešiaci strany opačnej.

Köko (Kölner Kontaktschach) – exošach, v ktorom je ľubovoľný ťah (aj branie kráľa, ktorého hrozba je šachom) legálny, len ak sa na niektorom z 8 susedných polí cieľového poľa nachádza aspoň jeden kameň.

Konzekventný (consequent): podmienka, podľa ktorej sa každé postavenie priebežného riešenia z hľadiska legality považuje za pôvodné.

Los (Moose) – modifikácia cvrčka, pohybuje sa ako cvrček, ktorý nad prekážkou mení smer ťahu o 45 stupňov.

Madraský šach, madrasi – exošach, v ktorom každý kameň okrem kráľov, ktorý sa nachádza na poli napadnutom rovnakým kameňom opačnej farby, je paralyzovaný, čo znamená, že stráca svoju pohyblivosť (schopnosť ťahať a pôsobiť) okrem schopnosti paralyzovať. Paralýza pritom nemusí byť obojstranná (napr. pri braní mimochodom, cvrčkovia a pod.). Keď sa paralýza zruší, kameň opäť nadobúda svoje pôvodné vlastnosti.

Magické kamene (Magic pieces) – kamene, ktoré pri započatí alebo ukončení pôsobnosti na iné ľubovoľné kamene (s výnimkou magických kameňov a kráľa) menia ich farbu. Magický pešiak sa môže premeniť len na magickú figúru.

Nao 🐾 – čínsky tátoš, tátoš, ktorý po prekážku chodí a za prekážkou pôsobí.

Opačný circešach – modifikácia circešachu, v ktorej sa braný kameň premiestňuje na circepole kameňa rovnakej hodnoty, ale opačnej farby.

Paralyzujúci kameň (Paralysing unit) – exokameň, u ktorého je schopnosť brať a šachovať nahradená schopnosťou paralyzovať kamene opačnej strany. Paralyzované kamene strácajú svoju pôsobnosť, nestrácajú však schopnosť paralyzovať.

Patrolový kameň (Patrol unit) – kameň, ktorý pôsobí len vtedy, ak je krytý iným kameňom tej istej strany.

Pongráczov circešach (typ L) – modifikácia circešachu, podľa ktorej sa braný kameň premiestňuje na svoje pole znovuzrodenia aj vtedy, keď je toto pole obsadené ľubovoľným, či už vlastným alebo súperovým kameňom, vrátane kráľa. V takom prípade sa aj tento kameň premiestni na svoje circe pole a pokiaľ je toto pole obsadené, premiestňovanie pokračuje, kým sa posledné znovuzrodenie neuskutoční na neobsadenom poli. Branie a premiestňovanie kameňa stojaceho na svojom circe poli je zakázané.

Prešporský kráľ 🐉 (Pressburger King) – kráľ, ktorý pri napadnutí súperovým kameňom musí vykonať ťah, pričom definitívne získava pohyblivosť kameňa, ktorý ho napadol a navždy stráca funkciu kráľa.

Republikánsky šach – exošach, ktorý sa hrá bez kráľov, v ktorom každá strana bezprostredne po svojom ťahu môže postaviť súperovho kráľa na ľubovoľné pole šachovnice. Môže ho postaviť ale iba tak, aby bol v mate, čím hra končí.

Satový šach, sat – exošach, v ktorom je strana v šachu, pokiaľ jej kráľ môže urobiť ťah podľa ortodoxných pravidiel.

Sériovoťahová úloha – úloha, v ktorej jedna strana vykoná sériu ťahov tak, aby sama splnila výzvu, alebo aby dosiahla postavenie, v ktorom umožní druhej strane splniť výzvu jedným ťahom. Šach je možné dať až posledným ťahom v sérii.

Tátošový lion 🐉 (Nightrider Lion) – preskakujúca (dráhovo-dráhová) figúra, ktorá sa pohybuje skokom po dráhe tátoša na jedno z polí tejto dráhy za prekážkou.

Vežir (Wazir) – skokan (0,1). Bodová figúra s pohyblivosťou na polia so súradnicami (0,1).

Veľkodababový cvrček – preskakujúca dráhovo-bodová figúra pohybujúca sa skokom po dráhe veľkej dababy na prvé pole v smere skoku za prekážkou.

Vogtlandský šach (Vogtlander Schach) – exošach, v ktorom je kráľ v šachu iba vtedy, keď je z ortodoxného hľadiska v šachu súperov kráľ. Ak takýto šach nemožno zrušiť, ide o mat.

Výmenný circešach (Platzwechsel-circe, circe echange) – druh circešachu, v ktorom si braný a berúci kameň navzájom vymenia miesta, pričom pešiaci sa môžu z poľa premeny dostať iba ďalším premiestnením (nie vlastným ťahom).

3-pešiak – pešiak, ktorý môže zo základného postavenia ťahať až o tri polia, pričom ho nemožno brať mimochodom.

PAT A MAT TOURNEYS

PAT A MAT has pleasure in announcing international tourneys for a) ortodox twomovers 2009 (judge Miroslav Kasár, Slovakia), b) threemovers 2008-2009 (judge Zoltán Labai, Slovakia), c) moremovers 2008-2009 (judge Frank Reinhold, Germany), d) studies 2008-2009 (judge Ľuboš Kekely, Slovakia), e) helpmates 2009 (judge Nikola Stolev, Macedonia), f) selfmates and reflexmates 2008-2009 (judge Ladislav Salai, Slovakia), g) fairy compositions of all kinds 2009 (judge Klaus Wenda, Austria). Entries should be sent to the editors of the section (see below) or to Juraj Brabec as soon as possible but before 15th October of the year. Prizes: subscription of PAT A MAT.

PAT A MAT vypisuje medzinárodné skladateľské turnaje v kompozičnom šachu v týchto oddeleniach: a) ortodoxné dvojt'ažky 2009 (rozhodca Miroslav Kasár, Slovensko), b) trojt'ažky 2008-2009 (rozhodca Zoltán Labai, Slovensko), c) mnohoť'ažky 2008-2009 (rozhodca Frank Reinhold, Nemecko), d) štúdie 2008-2009 (rozhodca Ľuboš Kekely, Slovensko), e) pomocné maty 2009 (rozhodca Nikola Stolev, Macedónsko), f) samomaty a reflexné maty 2008-2009 (rozhodca Ladislav Salai, Slovensko), g) exošachové skladby 2009 (rozhodca Klaus Wenda, Rakúsko). Súťažné skladby posielajte priebežne na adresy vedúcich jednotlivých oddelení alebo vedúceho redaktora (pozri nižšie) ale najneskôr do 15. októbra kalendárneho roka. Ceny: predplatné PAT A MAT.

Pokiaľ nie je uvedené ináč, v našom časopise šachové kamene stabilne označujeme týmito grafickými symbolmi:

kráľ	mutujúci kráľ	prešporský kráľ	iný druh kráľa
dáma	leo (čínska dáma)	cvrček	lion
veža	pao (čínska veža)	vežový cvrček	vežový lion
strelec	vao (čínsky strelec)	strelcový cvrček	strelcový lion
jazdec	nao (čínsky tátoš)	tátoš	tátošový lion
ťava	žirafa	zebra	ruža
pešiak	dummy	berolina	jež
imitátor	kobyłka	paralyzujúci kameň	sirota

PAT A MAT, časopis kompozičného šachu

Vedúci redaktor: **Juraj Brabec**, Svetlá 1, SK-811 02 Bratislava 1, e-mail: brabec@brabec.sk
#2: **Peter Gvozdják**, Hlaváčiková 9, SK-841 05 Bratislava 4,

e-mail: peter.gvozdjak@gmail.com

#3: **Stanislav Vokál**, Floriánska 6, 04001 SK-Košice,

e-mail: stanislav.vokal@upjs.sk

#n: **Oto Mihalčo**, Cyprusova 1, SK-040 01 Košice,

e-mail: oto.mihalco@zoznam.sk

s#, +/-: **Ladislav Salai jr.**, Kernova 6, SK-036 01 Martin

e-mail: salai@unidat.sk

h#: **Michal Dragoun**, Kettnerova 1939/3, CZ-155 00 Praha 5, Česko,

e-mail: m.dragoun@centrum.cz

exo: **Juraj Lörinc**, ul. ČSA 333/27, SK-018 41 Dubnica nad Váhom,

e-mail: juraj.lorinc@gmail.com

Technická realizácia: **Ivan Jarolín**, Černyševského 39, SK-851 01 Bratislava 5,

e-mail: ijarolin@gmail.com

Distribúcia: **Bedrich Formánek** (adresa ako SOKŠ)

e-mail: bedrich.formanek@stuba.sk

Vydáva © **Slovenská organizácia kompozičného šachu**, občianske združenie, Zimná 2, SK-821 02 Bratislava, IČO 31749917.

Predplatné na účet vedený v Tatra Banke, IBAN SK 33 1100 0000 0026 2902 3890.